

ANT

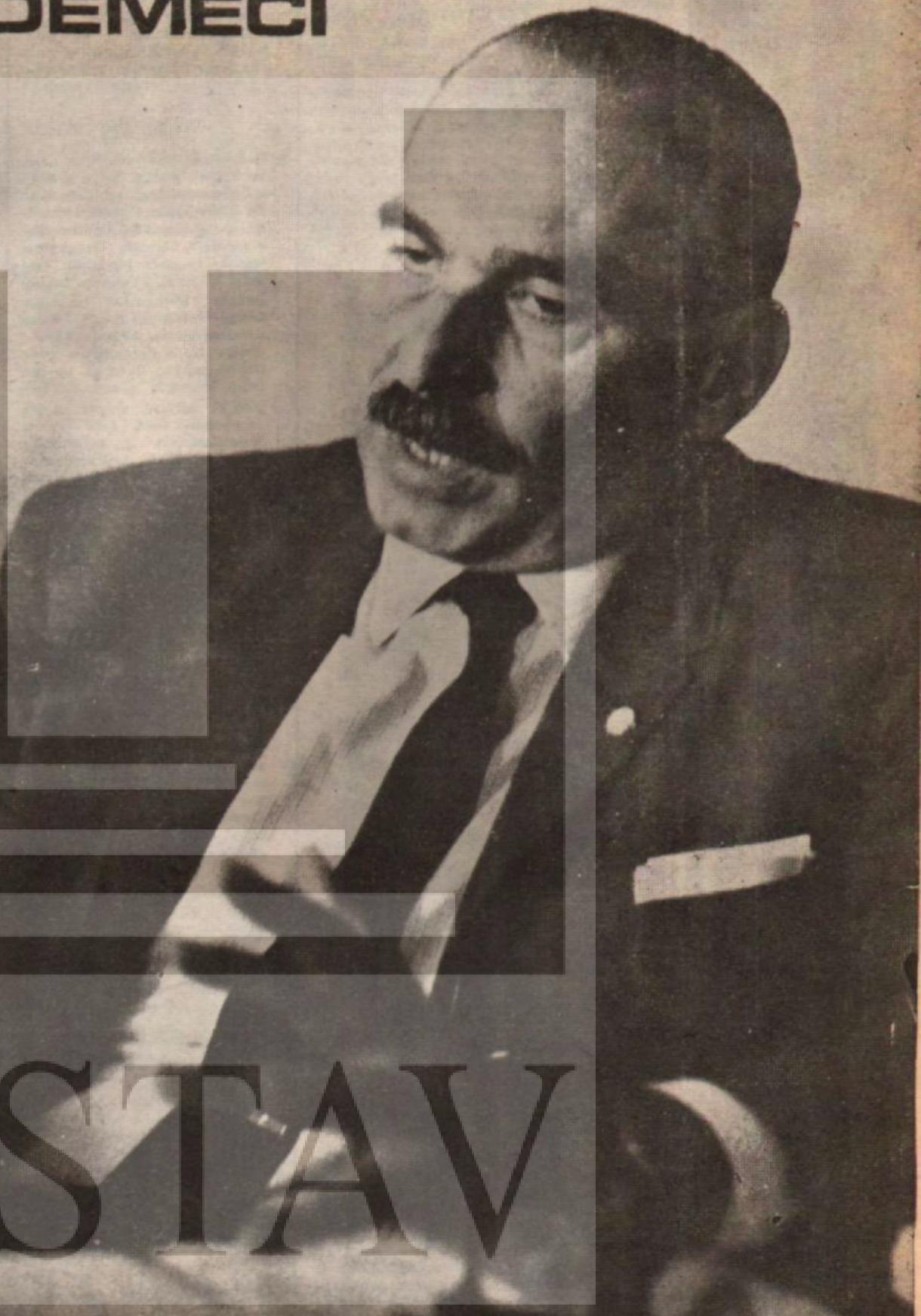
iŞGALE
KATILAN BiR
ÖGRENCİNİN
NOT DEFTERi !

Haftalık Dergi • 2 Temmuz 1968 • Sayı: 79 • 125 Kuruş

AYBAR'IN DEMECİ

HEDEF 1969

TÜSTAV

HAFTANIN NOTLARI

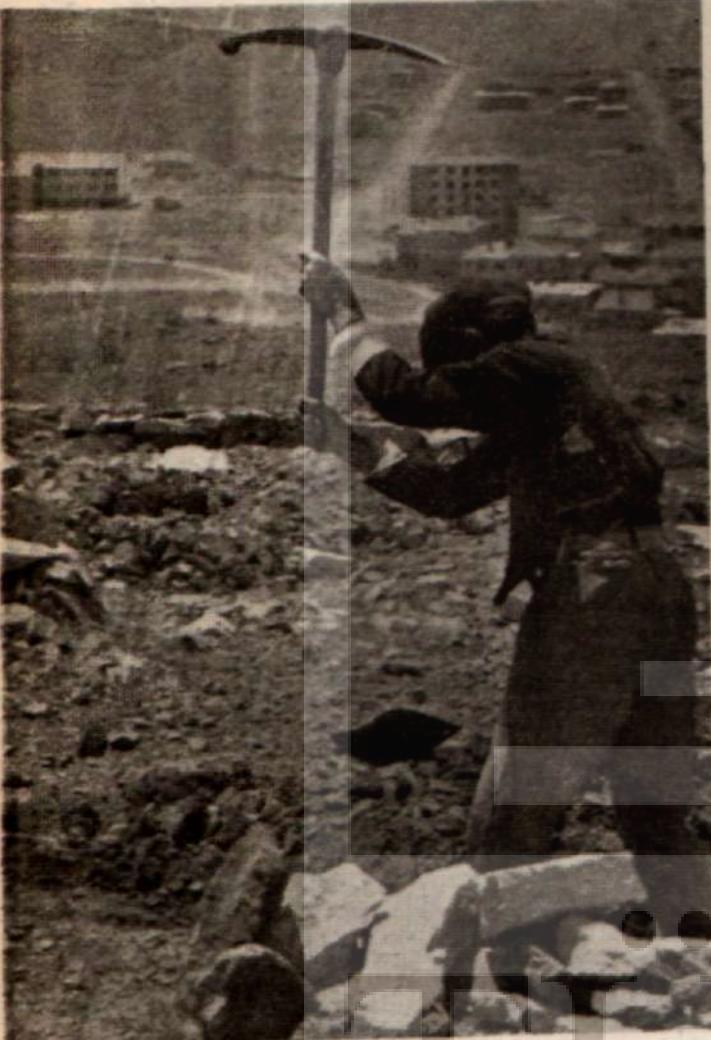
23 haziran

Turistik kâğıtlar!

■ Turizm ve Tamıma Bakanı Kürşad'ın turistler ve Türkiye'deki yabancılar için ithal ettiğinde en iyi cins tuvalet kâğıtları, nihayet satışa çıkartılmıştır. Tanesi 145 Kurus'a satılan yerli tuvalet kâğıtlarının ortadan kaldırılmasından sonra GİMA mağazalarında yabancı menşeli tuvalet kâğıtları 225 Kurus'tan satılmaktadır. Kürşad, bu kâğıtlarla önemli bir ihtiyacın giderildiğini ve turistlerin çok memnun olduğunu söylemektedir.

Ve turizmde grev..

■ Turistlere yüksək tuvalet kâğıdı ithal edilirken turizm işkolunda işçilerin hakları verilmemekte ve kanunlar uygulanamamaktadır. Toleyis Federasyonu Başkanı, «Turizm altın yumurtlayan tavuktur. Fakat bunun yemi işçiler olmamalıdır» demigidir. Ege bölgesinde 3 bin 557 turistik işyerindeki 17 bin işçinin çok yakında genel greve gitmeleri beklenmektedir!

Gecekondu faciası

İktidarın tutarsız iskân politikası yüzünden, seçimden sonra yine gecekondu faciası patlak vermiştir. Seçimlerde oy alabilmek için İktidarın gösterdiği toleranstan yararlanarak tapulu ve tapusuz arazilerde yüzlerce gecekondu inşa edilmiştir. İstanbul'da yapılan seçim gecekonduları, belediye ekipleri tarafından kazma kürekle yerle bir edilirken Ankara'da da tapulu arazilerde gecekondu inşaatına büyük bir hızla devam edilmektedir. Çünkü, Yüksek Seçim Kurulu'nun oyların yeniden sayılmasına karar vermesi üzerine AP'li Ekrem Barlas'ın belediye başkanlığı tehlkiye düşmüştür. Bu yüzden tapulu arazide dahi gecekondu yapımına göz yumulmaktadır. İstanbul'da AP'nin belediye başkanlığı kesinliği için gecekonducların gözlerinin yagına bakılmadan gecekondu yıklımaktadır. Ankara'daki oy sayımı da, müebbet yada menfi, sonuçları sonuçlanmaz, orada da yıkım başlayacaktır. Çünkü Başbakan Demirel, geçen çarşamba günü "eclis'te ilan etmiştir: «Tapuyu müdafas etmek devletin vazifesidir.»

24 haziran

Fanta'nın esrarı

■ Kanunsuz olarak satışa çıkan FANTA renkli gazozu ile ilgili olaylar çok esrarengiz şekilde gelişmektedir ve insan aklının alamayacağı bazı ilden ve düşündürücü şeyler olmaktadır. Hükümeti, kanunları hiçe sayan Coca Cola'ların satışa çıkardıkları FANTA gazozu ile ilgili olarak adlı koğuşturma açılmıştır. Aylar önce Ticaret Bakanlığı'nda uzun süre kaybolan FANTA dosyası, adlı koğuşturma açıldıkten sonra iki daire arasında tekrar ortadan yok olmuştur. Yetkililer, FANTA üzerinde dönen dolaplar hakkında konuşmamakta, yalnız olup bitenler karşısında hayretlerini belirtmektedirler.

Tonguç anıldı

■ Değerli eğitim ve eylem adamı İsmail Hakkı Tonguç, ölümlünün sekizinci yıldönümünde düzenlenen törenlerde anıldı. Ankara'da TÖS'ün düzenlediği törende Tonguç'un mezarı başında konuşan Osman K. Akol, «Tonguç, fakültesinin kapısında hocasını karga tulumda dışarı atan üniversitelinin, Elmalı köylüsünün, Bafra balıkçısının gönlünde yaşıyor. Tonguç, su bir avuç toprağın ötesinde, bugün 35 milyon metre karesi Manzarah Üssü gibi çırıkın Amerikanın işgal altında kırınan Türk topraklarının başında yaşıyor. Ona bir mezar yetmez, bir kürsü, bir ensütitü gerektir» demiştir.

Yeni taktiler

■ TİP'in günden güne güçlenmesini çekemeyenler, simdi de yeni bir taktike başvurarak sözde dokümanter film çevirmişlerdir. Uyanış ve şahlanış mitinglerinin yer aldığı 45 dakikalık film, bazı eski DP'lilerle AP'liler tarafından hazırlanmış olup Stalin ile Aybar filmde arka arkaya gösterilmektedir. Sansürün Stalin'in resimlerini filmden çıkarması üzerine filmi hazırlayanlar Demirel'e vagfuruşlar, Demirel de konuyu MİT'e havaletmiştür.

25 haziran

Bir milyoner!

■ Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Yüksek Mühendis Ferit Saner, 27 Mayıs 1960 sonrasında milyonerler arasında yer almıştır. Bahçelievler'deki binlerce dönümlük arsası Millî Eğitim Bakanlığı ile Ankara Millî Eğitim Müdürlüğü'ne etatlı fiyatlarla satan müsteşar, arsa işlerini sonuçlandırdıktan sonra, yalnız titrilen bulunduğu müsteşarlık görevinden de yakında ayrılmayı arkadaşlarına açıklamıştır.

Petrol soygunu

■ Trabzon CHP Milletvekili Ahmet Şener, bir soru önergesi vererek yabancı şirketlerin her türlü avantajlarına Türkiye'de istedikleri şekilde speküasyon yaptıklarını, millî petrolümüzün satışını önlediklerini açıklamıştır. Öte yandan, geçen yıl kâr ettiği açıklanan Petrol Ofisi'nden aside zarar ettiği, alınmayan gümrük vergilerinin kâr hanesine işlenmesi yüzünden Ofis'in kârda gözüktüğü anlaşılmıştır.

Özel sektör marifeti!

■ Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 23. Genel Kurul toplantısına çalışmalarına başlanmıştır. Bu toplantıda özellikle özel sektörün işçinin sağlığı ile oynadığı, işçilerin sigorta primlerinin ödenmediği, özel sektörün 1967'deki prim borcunun 500 milyon lirayı bulduğu, bu miktarın her geçen yıl daha da arttığı belirttilmiştir. Ayrıca, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun işçilere bakmadığı da açıklanarak kurum «Kanun himayesinde Koçeroy'a benzettilemiştir.

Barış gönüllüleri

■ Çekiciliğini yitirdiği için barış gönüllüsü bulmak güçleşmiştir. Barış Gönüllüleri Direktörü Jack Hood'un açıklaması olduğu programa göre 17 bin 150 gönüllü beklenirken, ancak 15 bin gönüllü bulunamamıştır. Gönüllü toplamak için harcamalar 100 bin dolar artırılarak 2 milyon 200 bin dolara yükseltilecektir.

Yoksullar yürüyüşü ve zenci isyancı

Zencilerin Washington'da sona eren «Yoksullar Yürüyüşü» nden sonra bagkentin ortasında kurdukları «Yoksullar Şehri», Washington polisi tarafından tahrip edilmiş ve Dr. King'in halefi Dr. Ralph Abernathy tutuklanarak 20 gün hapse mahkûm edilmiştir. Bu tutuklama Washington'da büyük gerililik yaratmış ve yeniden zenci-beyaz çatışmasına yol açmıştır. Olaylar sırasında bir kişi ölmüş, polisten ve zencilerden yaralanınan olmuştur. Zenci sorunu, esasen bir kriz dönemine giren Amerika için en büyük problem haline gelmiştir.

26 haziran

Vietnam direniyor

■ Vietnam Savasının başlamasından bu yana geçen 6,5 yıl içinde Amerika'nın Vietnam'daki kaybının 25.067 ölü, 155.297 yaralıya yükseldiği açıklanmıştır. Vietnam Savaşının süresinin Amerikan Kurtuluş Savasının süresini aşmasına ve en korkunç silahlarda arkaya arkaya salınlarda bulunulmasına rağmen, Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi, ilkeyi havanlar ve roketlerle kahramanca savunmaktadır. Amerikan Başkanlık seçimi adaylarından McCarthy, «Amerika, kibrit kullanmasını yeni öğrenen bir ülkede bulundurduğu napalm ve yanın bombarını geri çekmelidir» demistiştir.

USA'da terör

■ Gençlere askerlik yapmamalarını ve Vietnam'a gitmemelerini ödüldürtmek için 5 yıl hapis ve 10 Dolar para cezası talebilecek yargılanan Dr. Benjamin Spock'un suçlu olduğuna juri tarafından karar verilmiştir. Dr. Spock, duruşmadı «Savunmada da belirttiğim gibi, ben bir yurttanın devletler hukukuna aykırı gördüğü bir savaşa engel olmaya çalışması gerektigine inanıyorum. Mahkeme bunun aksine bir karara varmuştur. Ben sonuna kadar davam savunmaya devam edeceğim. Vietnam'daki savaş, devletler hukukuna aykırıdır» demistiştir.

Japonya uyanıyor

■ Amerika Birlik Devletleri için bugünden en önemli sorunlardan biri de Japonya'nın uyduşuktan kurtulmak için gösterdiği çabalardır. 4 Haziran'da bir Amerikan bombardıman uçağının Fukuoka Kyushu Üniversitesi'nin bahçesine düşmesi ile çökken olayları, Japonya Disipliner Bakan Yardımcı Ushiba'nın Japon-Amerikan ilişkilerinin yeni prensiplerini tesbit etmek üzere Washington'a gitmesi sonucunu doğurmugut. Amerika'nın itazuke deniz ve havası ile bazı stratejik noktaları bogalmasının istenmesinden sonra Tokyo ile Washington arasında ciddi bir buharan patlak vermiştir.

27 Haziran

28 *haziran* | **29** *haziran*

Eski DP'liler

■ Belediye Başkanlığı seçimlerinde Süleyman İktidarı'nın güçlerini kabul ettiğen eski DP'iller, «Bizim Ev»in gubernelerini aşarak örgütlemeye devam etmektedirler. Ankara'dan sonra geçen hafta sonunda vapurla Trabzon ve Samsun'a giderek Bizim Ev'in gubernelerini açan Bayar için büyük karşılaşma törenleri düzenlenmiştir. Bayar'ın Karadeniz gezisine eski DP Kurmayı'ndan otuz kişi katılmıştır. Eski Demokratlar, siyasi hakları geri verilene kadar Bizim Ev'in ilerdeki şube teşkilatını tamamlamayı planlamışlardır.

Halk ozanları

■ Önceki hafta Aşıklar Atışma-
stında çikan anlaşmazlıktan
sonra Halk Ozanları Derneği
kurucular heyeti toplanarak 4
Ağustos'ta kongre yapılması
na karar vermiştir. Kongreye
kadar Derneği geçici olarak
kurucu heyet idare edecektir.
Kurucu heyette başkanlığı
Aşık Fermanı, Sekreterlige
Aşık Nesimi Çimen, sayman-
lığı Saïr Kemal Özkan üye-
lkilere de Şahin Fleri ve İsmet
Talay getirilmişlerdir. Kongreye
kadar Derneği üye kayıtlarını
ve gerekli formallite-
ri tamamlayacak ve genel
kurulda Halk Ozanları Derneği
nin yeni yönetim kurulu
seçilecektir.

Kıbrıs görüşmeleri

Lefkose'de Türk Rum toplum liderleri arasındaki görüşmelerde geçen hafta başlanmış ve tarafların görüşlerinde bir dağıtıklığı olmadığı görülmüştür. Rumlar, Türkleri birlik bir devlet çerçevesi içine sokmayı çalışırken Türkler federasyon tezidine dayatmışlardır. Kıbrıs sorununa kısa zamanda çözüm yolunu bulacağı önsürülerek bağlayan görüşmelerin uzaması, Türk ve Rum toplumları arasında umutsuzluk tohumlarını yegesmesine yol açmıştır. Görüşmelerin uzamasında, Türk ve Rum toplumlarına yapılan müdaâlelerin dengeyi bozmazı birinci derecede rol oynamaktadır.

Gâvuru kovalim

■ Gazi Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği, geçen hafta Türk halkına hitaben bir açık mektup yayımlamıştır. Mektupta özetle şöyle denilmektedir : «Eskiiden beri bahtıスマk diye diye kendi töremizden, görevimizden vazgeçmişiz. Daha çok şehirlerde Türk ahlâkının, Türk inançlarının yerini Gâvur ahlâkı, gâvur inançları aldı. Millî Eğitim Bakanlığının yabançı uzmanlar akıl veriyor. Manevi varlığımız silinmektedir. Hep birlikte yabançı sermayesine hayır, emperyalizme hayır, NATO'ya hayır diyelim. Gâvuru yurdumuzdan kovalım, bağımsız bir vatan kuralıma »

■ Türkiye İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu, 2 Haziran seçimlerinden sonra ilk toplantısını Ankara'da yapmıştır. Toplantıda son seçimlerin sonuçları ve genel sekreterliğin bu konuda hazırladığı rapor gözden geçirilmiştir, partinin bundan sonraaki çalışmaları ve 1989 seçimi için bugünden sonrası gereken tedbirler konusunda görüşmeler yapılmıştır. TİP toplantısı ile ilgili haberimizi gelecek hafta yayına yacagız.

TİP toplantısı

■ Türkiye İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu, 2 Haziran seçimlerinden sonra ilk toplantısını Ankara'da yapmıştır. Toplantıda son seçimlerin sonuçları ve genel sekreterliğin bu konuda hazırladığı rapor gözden geçirilmesi, partinin bundan sonrağı çalışmaları ve 1989 seçimi için bugünden alınması gereken tedbirler konusunda görüşmeler yapılmıştır. TİP toplantısı ile ilgili haberimizi gelecek hafta yayınlayacağız.

İTÜ'de işgal

■ İstanbul Üniversitesi'nde işgalin sona ermesine karşılık, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde işgal ve boykot hareketi devam etmektedir. Senato, öğrenciler 1 Temmuz'a kadar mühlet vermiş ve işgal kaldırılmazsa üniversiteyi kapatacagını bildirmiştir. Buna karşılık İşgal Konseyi bir bildiri yayinallyarak «İsteklerimizin madde madde - prensip olarak - onaylandığı ve esas görüşmeler sırasında Konsey temsilcilerinin toplantılarımıza katılacağı kamuoyuna açıklanmadan işgali kaldırıma yacagız» demmiştir. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde de Dekan ile anlaşma olmadığı için işgal devam etmektedir. İstanbul Yüksek Teknik ve Aksaray Teknik Okulu öğrencileri de istekleri karşılanmadığı için okullarını işgal etmişlerdir.

ITU'de işgal

DOĞAN ÖZGÜDEN

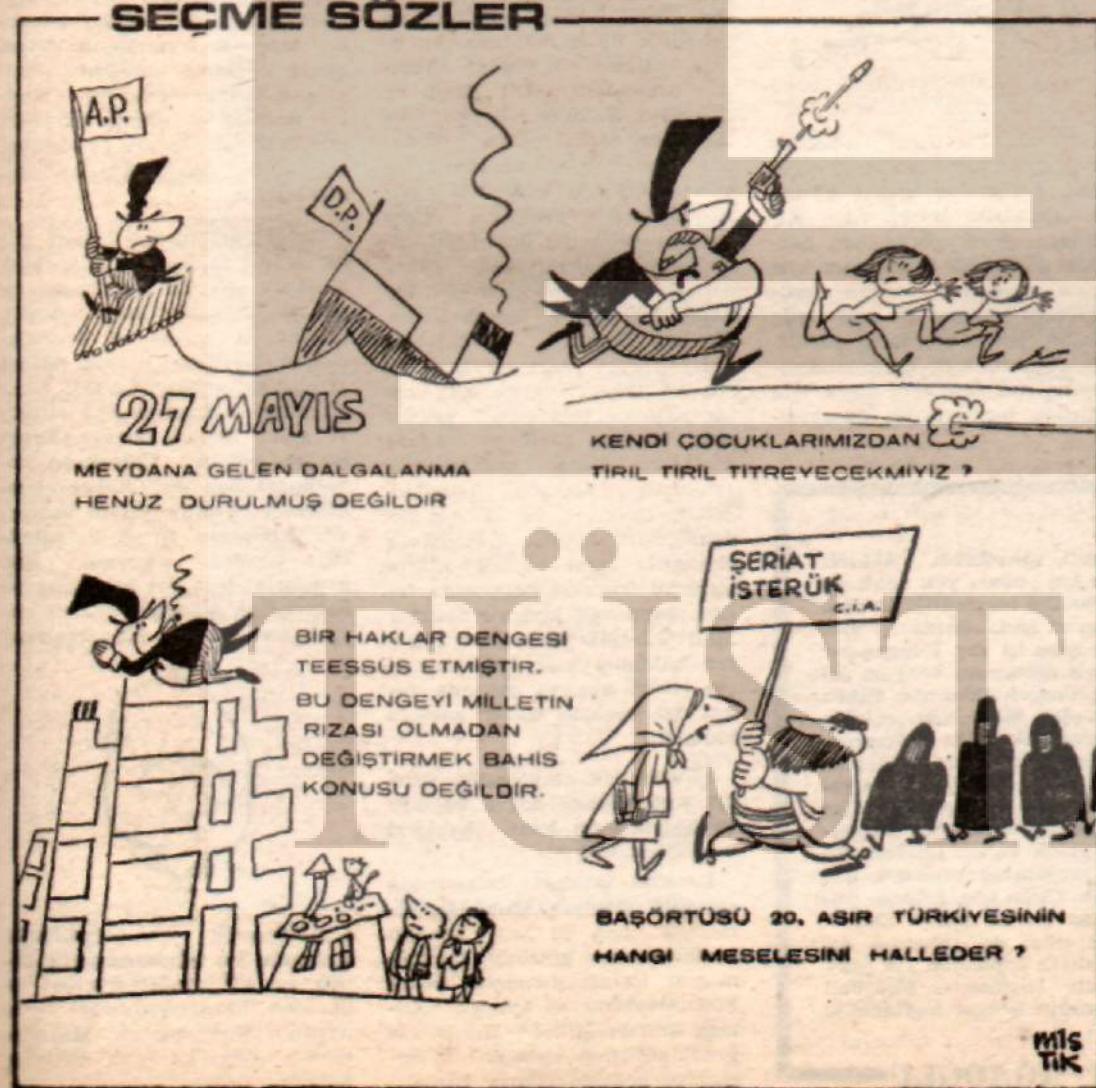
HAFTANIN
YORUMU

Demirel mi yapacak?

ki haftadan beri Türkiye büyük çapta öğrenci hareketleriyle çalkalandı. Hareket çeşitli çevrelerde, çeşitli şekillerde yorumlandı, çeşitli şekillerde istismar edilmek istendi. İktidarın Papanek'çi profesörlerine bakırsa, öğrencilerin kurdukları elgal Konseyi, bir sol iktilalin nüvesini teşkil edecek «Türkiye Öğrenci Sovyeti»nin ta kendisiydi! Başbakan Demirel'e göre, öğrenciler Türkiye İşçi Partisi tarafından kuşkutulmuştu... Sağcı gazeteler daha da ileri gidiyor, Fransa'dan ithal edilmiş «profeayonel iktilalçı»larından söz açıyorlardı. Türkiye'deki bütün köklü döntüşüm hareketlerini yozlaştmak görevini üstlenmiş olan çevrelerle göre, olaylar basit bir «öğrenci-öğretim» üyesi anlaşılmazlığından çıktı. Mesele, bir kaç talimatname maddesinin öğrenciinhine değiştirilmesi talebinden ibaretti... Büttün bu güllüng ve zavalı gayretkeşlikler karşısında İstanbul Üniversitesi'nde ve Teknik Üniversite'de ılgal hareketlerini yürüten devrimci öğrenci konseyleri, meseleye sahlik teşhisler koymuşlar ve hareketin amaçlarını kesinlikle açıklamışlardır: Halka dönük eğitim... Üniversite öncesi eğitimin yüksek öğrenimle koordineli bir şekilde planlanması... Üniversite eğitiminin mali özerkliği... Ve Üniversitelerin yönetiminde öğrenciye de söz hakkı tanınması...

Geçen sayımızda da belirtmiştık; bu istekleri bir takım uyutucu palyatif tedbirlerle kargasamak mümkün değildir. Çünkü, mesele, her şeyden önce, Türkiye'deki eğitim düzeninin bir **sömürge eğitimi**, olmaktan kurtarılması meselesiştir. Mimarlar Odası'nın açıkladığı gibi, Türkiye'de **sömürge eğitimi**, kapılarını emperyalizmle açılmışıyla birlikte başlamıştır. Gâlhane Hattı'nın okunduğu 1839 yılından Birinci Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılına kadar geçen 75 yıl içinde Anadolu'da tam 86 adet yabancı okul açılmış ve 306 papaz ile 354 rahibin görevli bulunduğu bu okullarda Türkiye'yi batının emperyalist ülkelere bağımlı kılacak bir **sömürge eğitiminin** tohumları atılmıştır. **Sömürge eğitimi** düzene sokulmuş toplumlarda, öncelikle kendi bilgi ve güçleriyle varolma bilinci yokedilmektedir. Ulusal bilgi ve teknolojiler, planlı bir şekilde ıldırılmakte ve toplumlar kendi yapılarına aykırı teknolojilerin esiri haline sokulmaktadır. Çünkü, **sömürge eğitiminin** amacı, toplumların bilgi ve tekniklerini geliştirme yeteneklerinin körletilmesidir. Bugüne kadar, kendi yapımıza uygun bir bilgi ve teknolojinin geliştirilmesi için gerekli olan millî eğitim düzeninin nasıl kurulabileceği konusunda en küçük bir çaba harcanmamış, aksine, zaten dışarıdan ithal edilmiş teknik ve formüller zayıflığı şeklindeki eğitim düzenimiz, durmadan ithalat politikası değiştirmek suretiyle, her dönemde bir başka filkeden bilgi ve teknik ithali şeklinde yürütülmüşdür.

Bugün Türkiye'de genç beyinler bir yandan yabanç okullar aracılığıyla şartlandırılırken, öte yandan devlet okullarında da sosyo-ekonomik yapımıza aykırı bir yöntem izlenmektedir. İşte, devrimci gençliğin kontrolundaki üniversiteler hareketi, mevcut sönürgen eğitimi düzeninin topyekün tasfiyesini ve chaika dönük bir eğitim düzeni kurulmasını amaç almaktadır. Halka dönük bir eğitim düzeninin kurulması, yanı eğitimde devrim yapılması, sadece öğrenci hareketleriyle gerçekteşirilemez. Çünkü, bir ülkenin kültürel faaliyetlerini, o ülkenin siyasal düzeninden ayrı düşünmeye imkân yoktur. Öğrenciler ne kadar kararlı olursa olsunlar, siyasi iktidar, çıkarmalar ve işbirlikçi çevrelerin temsilcilerinin elinde bulunduğu eğitimde «A'dan Z'ye» bir değişiklik yapmaları mümkün değildir. Türkiye'deki sönürgen eğitimi düzenini, o düzenden servetler vuras müddoris kılıklı profesörlerle, o düzen sayesinde bugün başbakanlığa yükselen 1 numaralı Amerikan bursiyeri Süleyman Bey mi değiştirecektir? Kendi kendimizi aldatmayalım. Halka dönük bir eğitim, ancak emekçi halkın ülkenin yönetimi içinde söz ve karar sahibi olduğu andan itibaren gerçekleştirilebilir. Onun için, eğitimde devrim için gençliğin giriştiği mücadele, sosyalist strateji içinde yerine oturtulmalıdır ve devrimci gengiz emekçi halk ile oiele topyekün düzeni değiştirecek mücadelede yer almaktadır.

Reformlar gerçekleşmezse

Bu bir son değil, başlangıçtır!

Istanbul Üniversitesi Rektörü Ord. Prof. Ekrem Şerif Egeli, iki haftalık ayriktan sonra geçtiğiniz perşembe günü makamına girdiğinde, masanın üzerinde su yazmış kargı kargası gelmiştir:

« Reform yapılmazsa, bu teslim, bir son değil, başlangıçtır. »

Öğrenciler, Osmanlı Devleti zamanında Harbiye Nezareti olarak kullanılan üniversitenin kapularını nihayet geçen hafta açmışlardır, ama, bu noktaya varmak pek de kolay olmamıştır.

Universite binasının ıgħal altında tutan öğrencilerin bittin zi niyetli davranışlarına öğrencilerin bittin ıgħiġi, eski medrese kafasıyla eksiksuz cevaplar vermişler, defalarca oyun bozankı etmişlerdir.

Cumhuriyet Gazetesinin de açıkladığı gibi, bir kisim öğrencilerin bittin zi, oyunu bozma diliğinceyle bir yandan öğrencilere giller yıldız gösterirken, öte yandan Senato'da şiddet kullanımını savunmuşlardır. Kiril çamaşırları adamların ortaya dökülmeden öğrencileri sindirmek istemiştir. Tatil yerine kapatma kararları verilerek öğrencilerin önce Disiplin Yönetmeliğinin 17. maddesine göre suçlu duruma düşürmek daha sonra yine aynı maddeye göre genel hukümet kuvvetleriyle kargı kargası getirmek istemiştir. Bu arada sağcların kontrolündeki yozlaşmış öğrenci örgütleri de kuşkutularak öğrenci hareketinin dejenere ettirilmesi, hatta sağcı öğrencilerle sulu öğrencilerin birbirine vurdurulması da dahil düşüncilimmiştir.

Ancak, ıgħal hareketini kontrol eden devrimci gençler, yılannu ulema takuminu bu oyunları kargasında budyuk bir uyamık göstererek muiteber basının ve halkyunun desteğini kazanmışlar ve Senato'yu düz getirmeye muvaffak olmuşlardır.

Rector Egeli, üniversitede reformların gerçekleştirilemesi öğrencilerde de bu reform

hareketinde söz hakkı tanınmasa gibi istekleri kabul ettiklerini açıklamak zorunda kalmış, bundan sonra İstanbul Üniversitesi'nde ıgħal kaldırılmıştır.

Bundan sonra ne olacaktır? Üniversite öğretim üyeleri öğrenciyi verdikleri sözlü tutacaklar mıdır? Evet, bir çok fakültelerde öğrencilerin yonetmelikligi ile bazı istekleri kabul edilmişdir. Ancak, köklü reformlar yapılması gereklilikle ıgħal edilmişdir. Bu isteklerden bazıları kanun, bazıları yönetimlik konusudur. Yani, bazilara ancak yaşama organlarının pikartacağı kanunlarla yada yapacağı kanun değişiklikleriyle gerçekleştirilebilecektir, bir kusminın gerçekleştirilememesi ise Senato'nun ve fakülteler profesörler kurullarının yetkisi dahilindedir.

Görünüş odur ki, üniversitede köklü bir reforma gidebilmesi için, bunu, her seyden önce hukümetin istemesi gerekmektedir. Üniversite yöneticilerinin öğrenci isteklerini kabul etmesi bir noktaya kadar mümkündür. Reformu yapacak olan ise doğrudan doğruya hukümettir.

Hükümet ise, üniversite reformu konusunda kaypaktır. Bir tutum içindedir ve palyatif tedbirlerle durumu idare etmeye çalışmaktadır.

Universite olayları ile ilgili olarak Millet Meclisi'nde açılan genel görüşme şavanda südüməs olmaktan öte gitmemiş, iktidar — sorumluluktan siyrül-

mak için bittin öğrencileri bir yana itip sol muhalefeti etabıqılıkla suçlamıştır.

AP Grubu Sözcüsü Prof. Aydan Yalçın, üniversitelerin ıgħallini bir komünist iħtilalinin provası olarak yorumlamış, Konsey kelimesinin Rusça'daki Sovyet kelimesinin kargası olduğunu belirterek ıgħal konseyi fyelerini «sovyetler» kurmakla suçlamıştır.

Kürsilde çıktıığı andan itibaren kendisini dirayetli ve gerçek bir Bakan gibi göstermeye çalışan Demirel, genel görüşmeye gayet anlayışlı bir hava içinde girmiştir, olaylar duurulup fakültelerdeki ıgħallar sona erdiktan sonra saldırgan, mittecaz, suçlayıcı, tehdit edici ifadelelerle genel görüşmeyi kapatumıştır.

Sorumluluğu tescil edilecek endişesiyle soruşturma önerilerini reddettiği genel görüşme acımasının tercih eden AP iktidarı, genel görüşmede herkesin görüşünü açıklaması için hiçbir sınırlayıcı önerge vermeyeceği vaadini de son gün unutup, sol muhalefete yönelikliği suçlamaların cevaplandırılmasına meydana vermemek için getirilen bir yeterlik önergesi-

ni kendi çogunuğuyla kabul etmiştir.

28 Nisan 1968'den bu yana olup bitenler söyle bir hatırlanacak olursa, Demirel İktidarının hangi hesaplar ve baskılardan içinde bocaladığı kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

28 Nisan Ankara Mitingi'nde gençliğin kargasına sopalı gürümler çıkarınanlar, olayların gelişimi karşısında bir başka yol denemeyi uygun bulmuşlardır. Konuya Milli Güvenlik Kurulu'na götürüp gençliği kaba kuvvetle sindirmeyi düşünmüşler, ancak komutanlardan yüz bulamayınca, olayları kendi bünyeleri içinde gelişmeye terketmemi çkarlarına uygun bulmuşlardır.

Ancak, Federal Almanya, daha sonra Fransa ve İtalya'da patlak veren gençlik ve işçilerin hareketlerinin her an Türkiye'ye de atlayabileceğini farkeden iktidar, düzmece emniyet raporlarıyla filkinin kaderinde söz sahibi kişileri yanıtma ve gençliğin ilk hareketinde kargasına dikme taktığını yeniden denemiştir. Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi boykot ve ıgħalinde derhal olaya müdahale etmek için hazırlanan iktidar, ulkenin kaderinde söz sahibi kişiler, gençlikle kargası gelmenin doğru yol olmadığını hatırlatarak «dur» demisler ve resmi yada sivil bir karga koymayı önlemişlerdir.

Bu kez Demirel, hukümetin Üniversiteye karışmayacağını sık sık tekrarlayarak olayların bir bakma teşvikisi görünmüştür, böylece kendisine «dur» diyenleri haksız çıkaracağının sanmıştır. Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum ve Eskişehir'deki çeşitli fakültelerde yüksek okullarda ıgħal ve boykotların birbirini izlemesi karşısında telâsa kapilarak konuyu tekrar Milli Güvenlik Kurulu'na götürür hukümet yine müdahale etmeyi almayı başarmış, fakat suç cevapla karga kargası kalmıştır.

«Universite olaylarında kuvvet kullanılması doğru değildir ve öğrencilerin hakları istekleri karşılanmalıdır.»

Demirel iktidarı, halkoyunda «güçsiz iktidar» damgası yememek için bu kez konuyu parlamentoya götürüp tartışmasının kararlaştırılmıştır. Nitelikim, olayların en içinden gizlilik aramada Millet Meclisi'nde genel görüşme açılması sağlanmış ve konuğmacılarını görüş-

BEHİCE BORAN

— TIP gençliği destekliyor —

rini açıklaması için hiçbir kısıtlayıcı yola başvurulmayacağı bizzat Bakan ve AP Genel Başkanı Demirel tarafından vaadedilmiştir.

Genel görüşme isteğiyle ilgili önerilerin gündeme alınıp alınmaması konusundaki görüşmede söz alan Demirel, AP Ortak Grubu'ndaki yumuşak konuşmasına paralel şeyle söyleyerek anlaysız iktidar pozunda sahneye çıkmıştır. Oysa, genel görüşme sırasında yumuşak davranışları ve olaylar durulur durulmaz harekete geçilerek suçlamaya girişilmesi, önceden kararlaştırılan bir stratejiyi...

Genel görüşmenin üçüncü günü, çeşitli fakültelerde yüksek okullarda ıgħal ve boykotlar sona ermiş, iktidar da endişe ve korkulardan siyâlîs olarak Millet Meclisi'ne gelmiştir. TIP Grubu adına konuşmak için kürsüye gelen Behice Boran, «Gençlik ne istiyor? Üniversite yönetimine ben de katılacağım. Bilimsel öğretim yapan üniversite istiyorum. İç ve dış sömürgeye paydos değilim. İşte gençlerin dedikleri bunlardır ve haklıdır. Sömürge düzeni devam etsin istiyorsunuz?

Kapitalizmin, emperyalizmin devamını istiyorsunuz?» demis ve AP milletvekilleri de önceden kararlaştırılmış gibi ayaga kalkmışlardır. Mazisinde bir takım karanlık noktalar bulunan Ethem Küçükoglu Bo-

UNIVERSITE GENÇLİĞİ KÖKLÜ REFORM İSTİYOR

T. AGAOĞLU

BAŞBAKAN DEMİREL
— Süleyman Bey şayır! diyor. —

ranın susturulmasını istерken 22 Şubat ve 21 Mayıs'ta girecek fare deliği arayan ve AP'den istifa mektubunu cebinde taşıyan İhsan Ataoğlu, Boran'a «Allah belam versin» diye öğretmiştir. Müdafaheler ve parlamento çatışma altında duyulmaması gereken kelimeler birbirin izlemeye başlayınca, iktidarnıni yeti ağaç çıkmıştır.

Boran'dan sonra eti elli sıraya vurarak söz isteyen Demirel soluya soluya kürsüye gelmiş, önce Boran'ı, ardından Türkiye İşçi Partisi'nı suçlamaya başlamıştır. Suçlama dosunu o kadar artırmıştır ki, TİP Genel Başkanı sağlamalarla oturduğu yerden, «Cevap verince görecesiniz» diye karşılık vermekten kendini alamamıştır.

Sinirlerinin iyiden iyiye bozuk olduğu görülen Demirel, bu kez «Bağımlılık» kelimesi tizerinde durmuş ve suçlamalarına bu kez Çetin Altan İKİ kelime ile cevap vermiştir. Ve Süleyman İktidarı'nın başı, Türk parlamento tarihinde yerini alan su çok eğlenceli cümleyle söylememiştir:

«Sayın Başkan, eğer lâf atan susturmazsanız, teklif ediyorum, kendisi gibi bin kişiyi toplasın gelin, müzakara yapalm...»

Ayaklanan AP milletvekilleri TİP'lere «Namessiz» diye bağırınca, Yusuf Ziya Bahadırın «Namessiz sizsiniz» cevabı vermiş ve ortak karışmıştır. Bursa AP Milletvekili Kasım Onadım da Çetin Altan'a «Gene kaşımıyorsunuz, geleyim mi oraya, yetmedi mi?» diye tehdit savurmuştur.

Opuz otentik üniversite olayları ile ilgili genel görüşmenin nereciere götürülmek istendiğini ortaya koyarken, toplantı Demirel'in 4,5 saatten fazla süren konuşması ve Aydın Yıldız'ın bir önceki konuşmadaki suçlamalarını tekrarlamasıyla son bulmuştur. Kisacısı, genel görüşme, hiçbir şey getirmemiş, İktidarı gençlik soruları-

rına ne kadar yabancı olduğunu ispatlamaktan başka bir şeyle yaramamıştır.

Üstelik Demirel, kökü bir üniversite reformundan yana olmadığını son İstanbul demecinde de açıklamıştır. İktidar için reform, kitap ve yurt işinin çözümlemesi, bursları 350 Lira'ya çıkartılması gibi palayatif tedbirlerdir. Oysa, genellik, özel yüksek okulların devletleştirilmesini, üniversitenin halka dönlük eğitim yapmasını, kendilerinin de üniversite yönetiminde söz sahibi olmalarını istemektedir. Demirel, bu gibi isteklerin gerçekleştirilemeyeceğini, zira hepsinin anayasaya aykırı olduğunu söyleyerek tutumunu daha başlangıçta belirtmiştir.

Esasen, çıkar çevrelerinin hizmetinde olan, halk çocuklarını imam hatip okullarında uyutup yüksek öğrenimi sadecce eğemen sınıflara hizmetkar yetiştiren bir müllesse halinde tutmak isteyen Demirel İktidarından kökü bir reform beklemek de mümkün değildir. Üniversite reformu, bir açıdan bugünkü bozuk düzenin bir yanının düzeltilmesi demektir. Oysa, İktidar bozuk düzeninden yanaşıdır. Çünkü AP İktidarının ve onun temsil ettiği eğemen sınıfların çıkarlarının devamı, bugünkü bozuk düzenin sürdürülmesiyle mümkün değildir.

Anacak, Üniversitelerde işgal ve boykotlara son verilmesi de, reform gerçekleştirilmemiği takoştir, ason değil bir başlangıçtır, bir müfarekendir.

Bu mücadele, bozuk düzen kökünden doğacaktır. İktidarı kadar sürüp gitmektedir.

SÜLEYMAN DEMİREL
— Süleyman Bey şayır! diyor. —

SUNAYIN TİP'E DAIR SÖZLERİ TEPKİ YARATTI

TÜRKİYE Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu, Cumhurbaşkanı Sunay ile yapılan görüşmede geçen ko-

Doğuş

Yaşar
Kemal

Bu uyuşukluğun sebebini araştırmak. Her daldı, her yondo bir uyuşukluk. Sanatta, bilimde uyuşukluk. Kimse bir şeyle yapmak için parmağını bile oynatmıyor. Politikamız büyük bir ahmaklık, büyük bir kesmekes içinde bulunuyor da bize hareketli mis gibi geliyor. Bu bir politika değil, bir dalama düzeni. Uyuşukluğun betteri burada. İlye doğru hiç bir yaratma yok. Kötüde, aşağılık olanda canını düşine takip direnme.. Bu faydası, bu imansız, bu yalancı, geleneksiz, görevsiz, bütün insanı değerlerini yitirmiş, yozlaşmış komprador burjuva sınıfı bütün güçsizliğine karşın Türkiye'ye damgasını vurmak üzere. Bir sınıfın, bir dönemin kokusunuşluğu, çürüklüğü bir milletin yaşamısında bu kadar etkili olabilir mi, onu bütün iyi niteliklerinden sıyrıp alabilecek kadar?

Bir iki örnek vermeliyim ki iş bir tylee anlaşılır. Türkiye otuz milyon. Bu otuz milyonun yüzde yirmi beş okur yazar. Türkiye Avrupanın kıyısındır. Türkiye Nazım Hikmet, Tevfik Fikret, Salt Faik, Abidin Dinçer yetiştimiş bir menüket. Bu demekti ki, Türkiye'de sanat ortamı, evrensel sanatçılardan yetişirebilir. Bir Nazım Hikmet çağımızın en büyük şairi sayılır. Abidin Dino çağımızın büyük ressamları arasında. Bir Salt Faik için yüzynthia büyük hikâyecisi diyorlar. Melih Cevdet, Orhan Kemal var, Fazıl Hüsnü Dağlarcı var. Bir milletin de, dünyanın da yüzünü ağartabilen bunların her birisi. Ama gelin görün ki, bütün kapılar burada çatı deyip kapamıyor. Fakir Baykurttan sonra bir tek romanı adı gösterebilir miyiz, iyi ya da kötü? Cemal Süreyyaya, Turgut Uyar'a hakim olmak istemiyorum, iyi şairler, has şairler, yanları yörenler de var. Büylesine büyük, sağlam bir silir gelenek olan bir millet için bir çağda bu kadar az sayıda iyi şair olması bir taahhüsüzlik değil mi?

Türk sineması ele alalım. Yirmi yıl dan bu yana, geldi Lütfi Akad, gitti Lütfi Akad... Çırpan birkaç isim daha. Sonra, sonrasında mâmum.

Son yirmi yılda dünya bilimine en küçük bir katkıda bulunan bir Türk bilim adamı gelmiş mi akınlı? Bir iki deneme yapmışım sayıyorum. Bir iki deneme yapmışım da Einstein teorisini çürüten bilim adamımızı sayıyorum. Gazetelerin çarşaf çarşaf yazdıklarım.

Nereden bakarsan bak, ne yönden görürsen gör sanat, bilim, düşünce hayatında bir durma, bir yorgunluk, bir yaraşmanı var. Tek kişiler söz konusu değil. O her yerde bulunur. Sorun gelişen, yaranan bir sanat, bir bilim ortamının bulunmayı. Derdimiz kişiler değil, bir ortamıdır.

Son yıllarda, beki de Cumhuriyetten bu yana Anadoluda bir takım yeni insan bölgeleri, yeni yeni insan tipleri çıktı ortaya. Bunlar Türkiye'ye hayatına yüzde yüz etkide bulunuyorlar. Bu tipler Büyük Millet Meclisine kadar girdiler ve Türkiye'ye hayatında en etken bir insan bölge oldular. Türkiye'ni ekonomisini yüzde ellî elli ekrane geçirmeye çalışırlar.

Yüzdeki, tefeci bir bölgük insan çıktı.

Türkiyenin başına Türkiye'ni kan damarları aşağı yukarı bu insanlar elinde. Karadenizde fındıkçıları, Ege'de titaniciler, pamukçulara, Çukurovada pamukçulara, Doğu'ya yüncüler, koynuculara bunlar kredi veriyorlar. Örneğin pamukun kilosu üç lira'dır Adansa'da dileyim. Bunlar yazan çapada sıkışmış köylüye kilosu bir liranın para veriyorlar. Sonbaharda kilosu üç lira çakacak pamuğu kapatıyorlar. Bu adamlardan bir yılda milyon vuranlar var Anadoluda. Bu adamlar gözü pek, bileğine güçlü, eli silahlı insanlardır. Bunlar yanında para tuttukları gözük adamları da vardır. Verdikleri parayı, herhangi bir sebepten köylülerden alamazlarsa yandı o köylüler. Mahkemeye mi giderler sanıyorsunuz? Olmas öyle sey. Bunların özel kanunları, özel mahkemeleri işler. Direnen köylüler surulurlar, kızları kaçırılır, evleri yakılır, daha yüzlerce gayri insanı davranıla karşı karşıya kalsınlar. Kasaba tecelleri, fazilleri devlet içinde silâh, aynı bir sorba devletidir. Silâh, özel geteleri olsun. Bunlar ıylesine bir faydası getedir ki başa gitmek zor. Bunlardan bir kagıza yakından tanıyorum. Çocuklukları yokulsuktur, ağız içinde geçmişti. Sonra gözleri açıldı. Yoksulluktan, açlıktan kurtulmayı baleklerinin gücüyle elde ettiler. Bu faydası çete bütün Türkiye'yi ağ gibi kuşaimıştır. Türk halkın üstünde bir zulüm rüştü gibi esmetke, ona soluk alırmamaktadır. Bu eli paralı, eli silâh çete Türkiye'de her yönüyle hükümdardır. Partilerin bir kanunu onlar yönetirler, Partilere onlar yön verirler. Hic bir insanı, hic bir ahlaklı kaldeye bağı doğilderdir. Din inan, Allah, millet, her sey, her sey onlar için bir fayda, bir sömürme aracıdır. Çağınızı yetiştirdiğiniz bir canavar tipi bu.

Simdi bu tipi çırıp da bir romancı yapmadı. Bir şair bu tipe dokunmadı. Flores yazarları neredeler? Ya bilim adamları? Sosyologlar, ekonomistler neredeler? Bu gelişip büyülüne çete bölgünden seba haberleri var mı? Bu tipi görmeden, anımsadan, bilmeden Türkiye'ni sorunlarına bir karşılık bulmanın mümkinliği var mı? Bir insan bölüğü ki, bir memlekete gün geçtikçe damgasını vuruyor, bir memleketi çırıltıyan, yozlaştıran, sömüren, parçalayan, yok eden, zulmeden, kokuşturulan ve memleketi başına belâ... Bu sömürgeciyle de birleşmiş. Sırda onlara dayanmış. Ve Türkiye'yi sömürgeleştiren başıca güz.

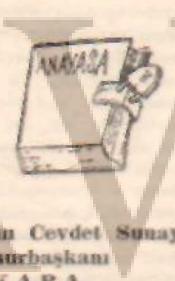
Memleketin hayatını yüzde yüz etkisine almış yenil bir insan bölge doğmuş kimse bunun bundan haberi yok. Ne sanatçının, ne bilim adamlının, ne gazetecisinin, ne bölüğün damgası hepimizin üstünde. Korucusu hepimizin yüreginde.

«Ashında bizim olan Üniversiteye o koyduk» diyen gençler bir takım külgük kazançları elbette alamayacaklardır. Onları önde Türkiye'yi tepeden tırnağa değiştirmek olacaktır. Sömürge olmuş bir memleketein gençliğinin, yürümeke olan, on belâ bir çetenin kötü damgasını yemis, yozlaşmakta, kokuşmakta olan bir memleketein gençliğinin başka bir ödevi yoktur.

nasımların tam metin olarak açıklanmasını kararlaştırmıştır.

Sunay tarafından kaou edilen TÖDMF yöneticileri, yaptıkları görüşmede geçen konuşmaların, ANTT'a açıklaması üzerine, ayrıntılı tam metin konu oyuna ve öğretmenlere sunulurken, bir sakınca olmadığı kanısına varmışır. Metin, Federasyon yayın organında yayımlanacaktır.

Ote yandan, Sunay'ın sözleri sosyalistler ve öğretmenler arasında büyük tepki yaratmıştır. TİP İstanbul İl Başkanı Şinasi Kaya, Cumhurbaşkanı'na şu teografi çekmiştir:

«Sayın Cevdet Sunay Cumhurbaşkanı
ANKARA

Yurdumuzun irfan ordusu mensuplarını küfürsedigiini ve Partiniz hakkında lâzımlı ettiğiniz makamın ciddiyetile bağdaşamayacak Anayasaya aykırı beyanları bulunduguunu ANTT Dergisinin 78inci sayısında yayınlanan Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Fed-

erasyonunun Temsilcileri ile yaptığı konuşmadan öğrenmiş bulunuyoruz.

Anayasannın 95 ve 96. maddesi uyarınca tarafsızlığı saptanmış olan bir Cumhurbaşkanının yine Anayasannın 56inci maddesine göre Demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez bir unsuru olan Türkiye İşçi Partisine mesnetsiz ithamlarda bulunması Anayasamız karşısında suç tutulmalıdır. Antiempyeralist mücadeledeki öncülük ve Türk milleti halkının birincilik umudu olan Türkiye İşçi Partisine yapılan bu hakareti şiddetle protesto ederiz.

TOS'te çatışmalar büyürken TODMF Kurultayı toplanıyor

Öğretmen kuruluşlarında mücadele şiddetleniyor

Onur BARTU

TÜRKİYE Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu'nun 21inci Kurultayı için yoğun bir kulis çahıması sürdürürken, Türkiye Öğretmenler Sendikası'nda da olağanüstü Kurultaya gitileceğini belirten oylar geçmektedir.

4, 5, 6 Temmuz tarihlerinde yapılacak Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu Kurultayı'nda hâlen işbaşında bulunan Bahri Saver ve arkadaşlarının karşısına TOS Genel Başkanı Fakir Baykurt ile arkadaşları çıkmaktadır. Bilindiği gibi Türkiye Öğretmen Dernekleri Federasyonu'nun artık görevini tamamladığı ve bundan böyle TOS'a öğretmen kitesinin tek temsilcisi haline gelmesi gerektiği görüşü, öğretmenler arasında yaygındır. TOS Genel Başkanı Fakir Baykurt, tabanın bu baskısını hissettiği içindir ki, bir süre önce işbirliği halinde bulunduğu TODMF'nunu karşısına almış ve «TODMF'nin 21inci Kurultayı ile ilgili TOS Görüşleri» adlı bir bildiri yayımlayarak karar tutumunu açıklamıştır.

Baykurt'un kendilerine cephe alması üzerine, şimdide kadar onu karşılarına almayı düşünmeyen TODMF yöneticileri de, TOS Genel Başkanı ile kesenes ugraşmaya karar vermişlerdir.

TODMF Kurultayı'nda Baykurt'un yönetimi ele geçirip TOS ile TODMF'nunu birleştirmeye amacına varmasını önlemek için Federasyon yöneticileri geçen hafta TOS'te olup bitenleri kullanacaklardır.

Zira, geçen hafta TOS bünyesinde olup bitenler pek öyle kılıçlısanetek geyler değildir. «Kayıp cekler - mahsuplar - harcaraklar» konusunda Fakir Baykurt ile Muhasebeci Ömer Aslan arasında oılan kavgada sille, tokat ve tornavida kullanılmış taraflar kan içinde kalan gömleklerini değiştirmek zorunda kalmışlardır. Kavganın burada da kalmaması, Yönetim Kuruluna da intikal etmiştir. Nitekim, Rahmi Eren genel sekreterlikten, Fikri Uğur yürütmeye kurulandan, Nuriye Kalın da yönetim kurulundan istifa etmiştir. Bu arada TOS'te çağlayan 12 görevinden beşinin de geçen hafta içinde işlerine son verilmiştir. Muhasebecinin durumu Yönetim Kuruluna getirilmiş ve böylesice içinden çıkmazı güç bir tartışma açılmıştır.

Bundan sonra ne olacaktı? Herhalde hesaplara el konulacak, eğer varsa yolsuzluklar teşit edilecek ve bu arada suçlular cezalandırılırken bir takım kişiler de güllerini bir hayli yırtmış olacaktılar. Bütün bunlar da, TOS'un olağanüstü

Kurultaya sürükleneceği sonucunu doğuracaktır.

Tecrübeliler göstermiştir ki, TODMF'deki her olay Türkiye Öğretmenler Sendikası'nı, TOS'deki her olay da TODMF'nunu etkilemektedir. TODMF 21. Kurultayı'nda beklenen çatışmaların gerçekleşmesi, bir noktada TOS'u ve başındaki de ypratacaktır.

Gerçekçi bir gözle bakıldığında, TOS'te olup bitenleri söyle özetlemek mümkündür:

TOS bünyesindeki anlaşılmazlıklar geçen dönemde patlak vermiş, sendikanın politikası konusunda Yönetim Kurulu üyeleriyle anlaşılamayan Fakir Baykurt Genel Başkanlığından ayrılmak zorunda kalmıştır. Ancak geçen yıl yapılan büyük kongrede Fakir Baykurt şiddetli bir mücadelede girmiş ve ekibini tam liste halinde Genel Yönetim Kuruluna seçecek şekilde tekrar Genel Başkan olmuştur.

Ancak Baykurt'un hasarılarını tamamen tasfiye ettiği sanılırken ilk çatlak bir kaç ay önce meydana çıkan ve başlangıçta Baykurt'u destekleyen Yürütme Kurulu üyesi Doç. Dr. Türkkaşa Ataöv, devamsızlık gereğestile Kuruldan düşürülmüştür. Bunun üzerine Ataöv, TOS'ubelerine birer mektup yayınıarak kendisinin usulsüz olarak yürütme kurulundan uzaklaştırıldığını, asıl sebebin kendisile Baykurt arasındaki görüş ayrılığı olduğunu bildirmiştir. Genel Başkan «Sendikayı devrimci bir kuruluşu olduğuna inancımız sonsuzdur. Türk

maks la sağlamıştır. Buna karşılık Baykurt da, teşkilata bir genelge göndererek Ataöv'ün kişisel hesaplarla hareket ettiğini bildirmiştir.

Ancak, TOS üst kademesindeki çekişme bu kadarla da kalmamış, nihayet geçen hafta yeni istifalar anlaşılmazlığın büyümekte olduğunu ortaya koymustur. İstifa eden Fikri Uğur, Nuriye Kalın ve Rahim Eren, yayınladıkları bildiride TOS Genel Başkanı Fakir Baykurt'u «Sendikayı devrimci yörüngeinden saptırmak, kişisel ve politik ekiplere kolayca alet olabilecek oportunist bir kuruluş haline getirmek» le sağlamışlardır. TOS Genel Başkanı Baykurt ise, istifaların görüş ayırgundan ileri gelmediğini, çeşitli çevrelerin baskısı sonucu böyle gösterilmeye çalıştığını ve amacın TOS'u y普ratmak olduğunu ileri sürmüştür.

Fakat bu sırada, TOS personelinden beşinin işlerine ani olarak son verilmesi, Baykurt'a karşı yeni bir saldırya yol açmuştur. Türkiye Devrimci Büro İşçileri Sendikası «Kıym'dan yakın TOS'te kıym varsa başlığıyla bir bütün yayınılayarak söyle demiştir: «Bizim de kara listemiz var bundan böyle. Liste başında da Sayın Fakir Baykurt ve diğer yöneticiler. Artık TOS'un gerçek yöneticilerinin eline teslim edilmesi zaman gelmiştir. Türk öğretmeni bu yöneticilerle beraber değildir. Bu bezirgânlarla rağmen TOS'ün, Devrimci Türk öğretmenin devrimci bir kuruluşu olduğuna inancımız sonsuzdur. Türk

Bugün basın duruma düşmüş bulunan TOS başkanı Fakir Baykurt ile TODMF Başkanı Prof. Bahri Saver...

öğretmeni bu bezirgânlarla bu gerçeği çok yakında gösterecek güçtedir.»

Bu çekişmelerin TOS'u nereye götüreceğini, bu hafta içinde yapılacak olan Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu Kurultayı'ndan sonra biraz daha açıkça kavuşturacaktır.

TODMF Kurultayı'nda iki listeden çarpışması beklenmektedir. Bu listeden biri, geçen yıl Baykurt'un yeniliğe uğratığı öğretmenlerin listedidir. Bu liste içi Muammer Aksoy ve Feyzullah Ertuğrul'un isimleri geçmektedir. Fakir Baykurt'un da, bu listedi hazırlayanları İşbirliği yapabileceği söylenmektedir.

Şimdiki Genel Başkan Prof. Bahri Saver'in seçime girme-

yeceği söylemekle beraber, İlk Sen'eller başında Prof. Saver'ın da bulunduğu bir liste hazırlandıği işaret edilir.

Öğretmen kuruluşlarında bu çekişmeler sürüp giderken iktidarın giriştiği öğretmen kuyumda insafız şekilde sürdürülmektedir. Gaziantep'de Kız Ortaokulu Müdürü ve AP. Merkez İlçe Başkanının kardeşi Cemile Koral'ın yurt gerçeklerini öğrencilerine anlatmaya çalışan öğretmenlere karşı baskı hareketlerine girişmesi ve bazı öğretmenleri çeşitli şekillerde tehdit etmesi üzerine durumu Cumhurbaşkanına ve Başbakana bildiren 32 öğretmenden 9'u başka okullara atandılar. Ayrıca 23 öğretmenin altı yeni nakil ve tayin kararnamesinin de bugünden de çıkışması beklenmektedir.

Gururlanma, Sayın Başkan! Senden Büyük Yasa Var!

Ben bir topçu tegmeniydim, Cumhurbaşkanı oldum, diyor Sayın Başkan, ve Lise öğretmenlerini kontenjanından milletvekilli çıkaracak kadar oturaklı bulmadığımı söylemesi üzerine, kontenjanından milletvekilli çıkaracak kadar oturaklı bulduğu Prof. Hayri Dener'in oturaklılarını dandı ve öne, uzun bir süre, geyri-oturaklı olarak, lise öğretmenliği etmiş olduğunu kendisine hatırlatan Prof. Bahri Saver'a bu sözle (sözde) cevap vermiş, ve dolayısıyle topçu tegmenliğinin geyri-oturaklı, Cumhurbaşkanlığının ise en yüce, en ulu ve en oturaklı mevkii olduğunu ileri sürümuş oluyor. Prof. Saver, oturaklı bir bilim adamı olarak, askerliğinde yedek piyade tegmenliğinin etiğini, onun için de topçu tegmenliğinin ne derece oturaklı olduğunu bileyemediğini, ama sonrasında cumhurbaşkanı olan geyri-oturaklı topçu tegmenlerinin çögü da geyri-oturaklı topçu tegmeni olmadan önce, oturmahanın bir bebeğin çagi geçirmesini zorunlu kıtan bir doğa yasası bulunduğu ve sonrasında en yüce, en ulu ve en oturaklı mevkilere yükselen harika kimselerin bile bu yaşamın digna çıkamayacağına kemal-i nezakette Sayın Başkana belirte-

bilir, ve hatia yaşantılarının bitiminde o geyri-oturaklı topçu tegmenliğiyle pek yakundan ilgili bir son denem geçirmek yerinde kaldıklarını, yanı ölüdükten sonra naaslarının top arabasına konduklarını, tabii kapının ardında duran yüksek çizmeden yukarı çıkmakszız, pekala, lhasa edebilirdi.

Gelecelim, Prof. Saver'ının Sayın Başkanı, metal geçen hafta dergimizde geçen konuşmasında bu lâzımlı konu kabuk geçirtiliriyor ve derhal başka, ama çok daha derin bir bahse atlamıyor; Prof. Saver'ya eşlik etmeye olan, öğretmen, Emiralioglu'nun, 1965 yılında, kaldırıp kendini niye kuyuya attığı, başka bir deyimle, neden Türkiye İşçi Partisi'nden adaylığını koyacak kadar canından bezmiş olduğu sorusuna ceviliyor. Gerçekten de ligine bir soru. Çünkü benim bildigim kadar, Sayın Emiralioglu, gerçi, öğretmen olmasa hâsebiyle, oturaksızdır ama, öyle, sur, beş bin lira bulup buluturamadığı için de, zemzem kuyusuna rahat içemek, yanı CHP. listesine girmek dururken, en hassas yeri olan siyasi geleceğini (Sayın Başkanın târifine) TİP gibi felâket ge-

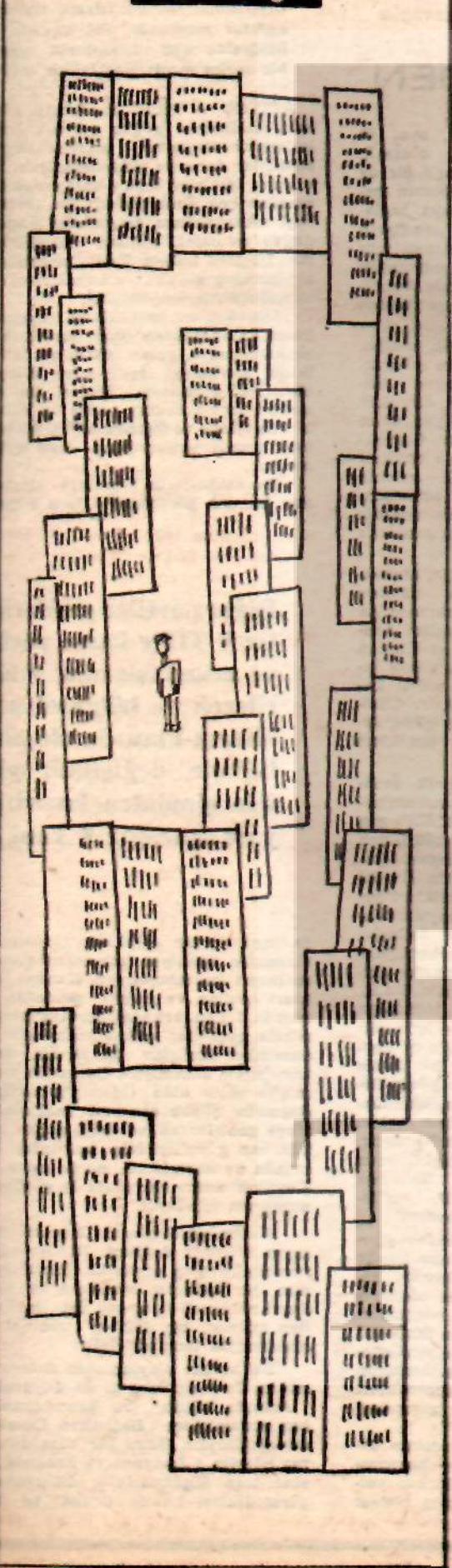
tirici bir organ'a mâruz bırakımayacak kadar zeki bir arkadaşımızdır. Belki de Emiralioglu, 1965 seçimlerinden sonra Sayın Sunay'ın TİP milletvekillerinin verdiği oyaların da yardımıyla Cumhurbaşkanı seçilmesinde yüzde 3,8 oranında pay bulunan bir partiyi memlekete felâket getirici bir organ diye târiflemekle Cumhurbaşkanına seçilmesinin yasalığını yüzde 3,8 oranında gölge düşürmekten çekiniceğini; ve gine Cumhurbaşkanının Anayasâ Mahkemesi kararı olmaksızın bir partinin yasalığını yitirmeyeğinden ve yasalığını yitirmediği sürece de partinin yasa dışı nitelikle suçlanılmayacağından haberli olması gerektiğine göre, TİP'e karşı böyle açık cephe almayı sakincab sayacağım düşüncem, böyle azim ve oturaklı bir tehlîkeyi gözle aldı.

Ve şimdî hâna öyle geliyor ki, Üniversiteli gençlerin Üniversiteleri, ister hâkh, ister hâksız, ister yassâ, ister yassâsız işgal etmeleri, Cumhurbaşkanlığı mevkisini Sayın Sunay'ın hâkh ve yassâ olarak işgal etmesini (yanlış olarak) örnek edinmiş olmalarından ileri gelmiştir,

Can YÜCEL

Boykotun Getirdikleri

Ferruh Doğan

Ü

niversite geneligi kendi payina düşen bir görevi daha basardı. Mağrur fakat köhnemis Osmanlı yapısı Üniversite, çağdaş çizgiye getirilmek üzere, temetinden sarsıldı. Bir yandan Osmanlı kapılıp, bir yandan da batı düşüncesini alarak, eğitimi ni söze burjuvalaştıran, bu nedenle birey özgürlüklerini el vazgeçmez ilke edinir görünən Türkiye Üniversitelerindeki Osmanlılık kırıldı. Kisaca şeme-hoca ilişkisi filen sona erdi. Üniversite öğrencisi kendi sorumluluğu içinde tim aydınları uyardı. Bu nedenle 28 Nisan'dan sonra öğrenci kitlefikinci emesru dirence hakkını kullanarak, bir kez daha görevini yerine getirmiştir, diyoruz.

Böylesi bir hareketi, burada ayrıntılılarıyla tahlili etmek ve sonuçları üzerine kesin fikir yürütülmek igin henniz kısa bir zaman geçmiştir. Buna birlikte birkaç kalmış çizgiyle olayı açıklamak yine de mümkünündür.

Ö

nce ıgal ve boykot hareketinin yöneldiği hedefi tayin etmek gereklidir. Çünkü, her hareketten bir bereket umanlar ile, her hareketi solu tasfiye için fırsat sayanların hesap hataları bu noktada düşülmeliyedir. Spontane bir hareketin kendine realist bir hedef seçmemeyeceği kanıt, bir yandan eaceleci-tepeden lameci, gruplara umut kaynağı olurken, diğer yandan hakim sınıfların hafiyelerinde, Sol'u tasfiye etme fırsatının yakalandığı sevincini uyandırdı.

Oysa, spontane hareket bir süre sonra realist bir hedef bulmuş, kendini Türkiye gerçekleri içine oturmuştur.

ıggal ve Boykot hareketi, özerk Üniversitesinin kendi içinde, kendini yenileme özgürlüğü gibi legal bir temel dayanırken, hareketin görünür, ıgal olarak nitelenen birimi, (binaların ıgalı v.s.), Anayasasının başlangıç kısmındaki adreame hakkından kaynaklanmıştır.

H

areket ilk günlerinde itiraf etmeli ki, gerçeken eacelecielerle, aksatçıları nahi etmek istedikçe kendine belli bir heder edinememiştir. Ancak yığınla provakasyon kurulduğu sonradır ki, hedef ortaya çıktı. Bu hedef EGİTİMDE REFORM'dur.

Eğitimdeki aksaklılığın kökünden dízeltilmesi, helle sosyalist bir öze kavúturulması gibi ilk bakıta cazip amaçlara yönelik, sonra da Türkiye'nin düzeninin değiştiriç eylemlere girişmek gibi hayallő çözümler ittifat görüldü. Gençlik kendini kendine yabancılaştırıcı, głilinin üstünde, emekçi halka rağmen sosyalizmi kurma iddiasını doğrulamadı. Bu çarpık eğitimsahip olmadığını gösterdi. Seçilen heder ilk bakıta mütevazi, fakat ülkemizi kökü döndürmeli hazırlayıcı birikime katkıda bulunmuştur. Gençliğimiz haftadır verdiği güçlü savaş, gerçekten iyi değerlendirilip, tüm aydınlarca benimsenir, sahip olursa, Osmanlı tipi Üniversite tarihe karışmış olacaktır.

B

öylelikle, hür ve demokratik bir Üniversite içinde, eğitimciler boy vererek oyan düşünen akımları, bilimsel yokşullüğümüzü bir ölçüde gi-

Veysi SARISÖZEN

(F.K.F. İstanbul Sekreteri)

derecektir. Üstelik, gelişme şansı açısından, ülkemizin tarihi doğrultusuna ters düşen düşünceler akımlarına karşılık, herhalde en şanslı olan akım sosyalist düşünme görüşidir. Kisaca, genelik, emekçi halkıniza hizmeti duyuğu ideolojik gelişime sağlam bir ortam hazırlamak gibi gerçekten büyük bir savagı başlatmıştır.

Çünkü, emekçi halkının, örgütlenerek, politik yelpazede yerini alması ve sosyalist ekonomiye yönelik yolunda şüphe yok ki, yığınla engelden bir tane de eğitimin egemen sınıfların hizmetinde ve halka şart çevirmiş Osmanlı tipi aydınların elinde olmalıdır. Emekçi halkın sosyalizm yolunda, sosyalist savagırken, her geçen gün DEVRİM yolunda ilerlerken, Gençlik de, bu yoldaki engelleri kaldırırmaktı, REFORM'lari ortamı hür ve demokratik kılmayı amaçlamaktadır.

Bize kahrsıa, emekçi halkın genelik arasında temelli organik bağ budur ve son olaylar, genelğin bu yoldaki görevini bilincle yerine getirdiğini göstermektedir.

B

u arada, son yıllarda uzun tartışmaya yol açan noktalardan biri de iyice ortaya çıkmıştır. Bu nokta, sosyalist mücadelede toplum tabakalarına yüklenen görev takvimindeki şagımadır. Głibirliği ad altında, emekçi sınıfları görevizlikten gelerek, emekçi sınıfların görevlerini asker-sivil aydın zümreyle yükleyenler bu yamla içindedirler.

Sematik bir izahla, önce Demokratik Türkiye, sonra Sosyalist Türkiye diyenler, bu olaydan ders almışlardır. Bir yandan sosyalist hareket güçlenirken, diğer yandan Demokratik hareket yürütmektedir. Bu iki hareketin birbiriley uyum içinde olmasına sağlananlar ise, şüphe yok ki, sosyalist örgütlerin, emekçi halkın örgütlerini ta kendisidir.

ıgal ve Boykot hareketine EGİTİMDE DEMOKRATİK ASAMA, kısaca EGİTİMDE REFORM diyecek katıup, fırsatçı ve acelecileri yanıtlanır, oyuları boşa çıkarırlar, sosyalist disipline bağlı kişiler olmuyor. Bu sosyalist kişiler, kendi örgütleri içinde, halka dönlük, sosyalist söylemlerini yürüttürken, spontane hareket içine katıldıklarında suplesi davranışın bilinci göstermigelerdir. Bu gençlerin, hareket digna, üstelik millîci-demokratik sosyalistler tarafından itilmek istenmemeleri, bilmeyiz ne ölçüde głibirliği kavramına sagmaktadır? Üstelik bu gençler, hangi ideolojik sapma içinde olduğunu dolaylı bu hareket içinde yarattılar istemiyordur? Eğitime Demokratik Devriks dedikleri için mi?

K

isaca, sağılıklı bir doğrultuda olan Türkiye Sosyalizmi artık, ara-tabakalarla ciddi ve realist bağlar kurma yolundadır. Eğitime reform hareketini yürüten gençlik, bir süre sonra kitleler halinde sosyalist hareketi getirdikleri matkayı anlayacak, bu yolda bilinclenecektir. Hareketin sahipleri bilerek ya da bilmeyerek emekçi halkın sosyalizme giden yolundaki ayrık oturum temizleme görevini nadir yüklenmeye, bu savagın sosyalistik yükseldi de onu zayıflatır, emekçi halkın kopuk gibi görünecek işkisini gerçekleştirecektir.

Türkiye tarihinin genel akışunu göstermektedir.

HEDEFİMİZ: 1969

• TİP'in 2 Haziran 1968 seçimlerinde aldığı sonuçlar sizin tarafınızdan «başarılı» olarak nitelendirilirken, karşı cephe, hatta TİP dışındaki sol çevrelerde «başarsızlık» olarak gösterilmektedir. Seçim sonuçlarını TİP için «başarılı» olarak kabul etmenizin nedenlerini açıklar musunuz?

AYBAR — Rakkamara bakmak yerde TİP'in başarılı sonuçlar aldığına söylemek için 2 Haziran seçimlerinde TİP hem oyalarını artırmış hem oranını yükseltmiştir. İstirakın düşük olmasına rağmen oyalarını artıran tek partidir TİP. Bütün öteki partiler oy kaybetmigler, gerilemiglerdir. Yalnız TİP, 1965'te aldığından daha çok oy almayı başarmıştır.

Mukayese için Senato ve Milletvekili seçimlerini esas alıyorum. Mahalli ve kişisel faktörlerin ağır bastığı mahalli seçim sonuçlarına bakarak, partilerin gelişme ve güclü hakkında isabetli yargılara varılamaz. Üstelik mahalli seçim sonuçlarını 1965 genel seçim sonuçlarıyla kıyaslamak da mümkün değildir.

Senato ve milletvekili seçimlerinin yapıldığı 28 ilde 219.860 oy aldı; ve oranımız %5,17 ye yükseldi. 1965'de bu ilerlerin 7'sinde seçime bile katılamamıştık. Aldığımız oyların toplamı 155.191, oranımız da %3,33 idi.

Son seçimlerde istirak düşük olduğu halde TİP, 1965'de aldığından 64.069 oy fazla almıştır. 1968 seçimine katılmadığımız 7 İl çıkışarak da ki çıkarmak doğru degildir; çünkü bu 7 İlde örgütlenmiş ve seçime katılmış olmak kendi başına bir ilerlememdir; evet bu

Türkiye İşçi Partisi'nin 2 Haziran 1968 seçimlerinde aldığı sonuçlar Türkiye'de sosyalist hareketin büyük seçmen kitlelerine etki derecesini göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Özellikle yaklaşan 1969 genel seçimleri için bir prova niteliği taşıyan 2 Haziran oylamasının saflık bir değerlendirmesini yapmak ve genel seçime doğruları ve yanlışları, imkânları ve engelleri tespit ederek hazırlannak, başta TİP yöneticileri olmak üzere, bütün Türk sosyalistlerinin görevi lâzımdır.

TİP Lideri Sayın Mehmet Ali Aybar, seçimden hemen sonra kendisyle yaptığı görüşmede seçimlerle ilgili sorularımıza verdiği cevapla bir çok meseleere aydınlatır getirmekte dir.

Doğan ÖZGÜDEN

İller hesaba katmasak da gene 28.624 oylu net bir artış sağlanmıştır. Yanı TİP, kendi bünyesinde %41,65 oranında bir ilerleme kaydetmiştir.

Bu ilerlemenin altı ilde gizmek gerekir. Hele 2 Haziran seçim kampanyasının hangi şartlar altında geçtiği düşünürtürse, TİP'in artan oyalar birebüttün anlaşılmaz. TİP'in aldığı oyaların büyük çoğunluğu köylerden ve emekçi halkın yaşadığı semtlerden gelmiştir. Bu da ayrıca gözönünde bulundurulması gereken son derece önemli bir ilerlemendir.

Kaldı ki, 219.960 rakkamı 28 İldeki gerçek güçümüzü göstermekten uzaktır. Bütün sandıklarda gözlemevi bulundurmadık. Bu yüzden bir hayli oy kaybına uğradığımız tehdin edilebilir. Seçim kampanyası boyunca partizan idarenin müsahabası hatta yer yer teşvikle A.P. İl zorbaların kanunsuz hareketleri, yalın, iftira ve taşın sopalı saldırular, bir çok vatandaşımızın serbestçe oy kullanmasına engel olmuştur.

28 İlde aldığımiz 219.860 oyu, 91 İlde de deştiyor. Değerlendirecek olursak, 500.000 - 550.000 civarında bilinci bir oy kütlesi eder ki, bu da sosyalizmin geniş halk kitlelerine mal olmaya başladığını ortaya koyar. Emekçi sınıfların yönetici bir ağırlık haline gelmesi için bilinçle oy kullanacak yarım milyonluk bir kitlenin varlığı, Türkiye'nin temelde değişmeye olduğunu en somut delillerdir.

2 Haziran seçimlerinin büyük mağlubu, hakka bir seçim kanunuyla şakardığı senatör ve milletvekili sayısı kararlı olmasına rağmen, A.P. dir. A.P. 1965'e göre 402.975 oy kaybetmiştir. Oran %53,92 den %49,72 ye düşmüştür. Gerçekte tek bagma hükümet etme hakkını kaybetmiştir. Fakat gezeri oyaların %49,72'ni aldığı halde, seçim kanunu da yaptığı değişiklik sayesinde senatör ve milletvekili kollarının yaklaşık olarak %75'ini ele getirmiştir.

Kendi bünyesinde %16,02 oranında geriliyen A.P. nin, 1968'da etkisine iyice gireceğimiz ekonomik buharının da yardımıyla iktidardan düşeceğini tahmin ediyoruz. A.P. ye hak ettiğinden kat kat fazla senatör ve milletvekili çıkarmasına imkân veren yeni seçim kanunu bu düşüğü önleyemeyecektir. Belki de bu kanun A.P. aleyhine işliyecektir. Yakın tarihimize bunun örnekleri vardır.

2 Haziran seçimlerine büyük limitlerle giren C.H.P. de küçülmensemeyecek sayıda oy kaybetti. C.H.P. nin oy kaybı 159.332'dir. Oranı da %28,51'den %27,77 ye düşmüştür. Kendi bünyesinde %11,97 oranında gerilemiştir. Bu iki partinin toplam olarak kaybettikleri oy, 1965'e göre gezeri oy sayısındaki toplam düşüşten 147.804 oy fazlasıdır. C.H.P. mutlak anlamba oy kaybettigine, TİP de mutlak anlamba oyalarını artırmış olduğuna göre, C.H.P. nin TİP'ten oy aldığı hakkındaki iddiaların hayal mahsulu olduğu ortaya çıkmaktadır. Buna karşılık C.H.P. sağa oy kapattı, fakat TİP e gidecek bir kısım oyları almıştır. biçiminde bir görüg biri sürülebilir. Orta tabakaların burjuvazi dönük kesimlerinde bazı oyalar C.H.P. belki kendisine gebebligindir. Fakat önemli olan taban teşkil eden emekçi sınıfların oyalarıdır. Tabanda TİP ilerlemiştir. A.P. ile C.H.P. gerilemiştir. Rakkamların yargısı budur.

Bununla birlikte bünyesindeki operasyondan sonra C.H.P. nin daha büyük kayıplara uğramaması kendi hisselerine bir başarıdır. Bunu oturmus 40 yıllık bir örgüt olmasına borçludur. Fakat önlümdeki seçimlerde bugünkü durumlarını korumaları, hele ilerlemeleri zor olacaktır. Bizimkiler benzeyen sloganları tabanda uyardıracıkları emekçilerin, TİP. saflarına geçmeleri mukadderdir.

Son seçimler segmen kütlesinin kipirdamağa bağladığı ortaya koymustur. Bütün partiler oy kaybederken yalnız TİP'in oyalarını artırmış olması

Türkiye'de artık bir seylerin değişimte olduğunu göstermektedir. Sola, Sosyalizme açığın önlümdeki genel seçimde daha belirgin bir hal alacağı muhakkaktır.

• Seçim kampanyası sırasında TİP'e karşı hiçbir demokratik düzende rastlanmayacak baskular yapıldığını söyleyelim. Bu baskuların mahiyetini açıklayınız? Sol kanada karşı böylesine ağır baskuların yapıldığı bir seçim meşru sayılabilir mi?

AYBAR — T.I.P. kurulduğu günden beri saldırlara göğüs germek zorunda kalmıştır. Seçimler münasebetiyle bu saldırılar daha da şiddetlenmiştir. T.I.P. e karşı tertipler seçim kampanyası açımadan çok önce başladı. Bu tertiplerin başı «Anayasasının sosyalizme kapalı olduğunu gülüng iddiaları başlar. Böylece halkta T.I.P. in kanun dışı bir kuruluş olduğu ve kapatılacağı fikri uyandırılmış istenmiştir.

Oturdukları koltukların sorumluluğunu kavramaktan uzak birtakım cüce politikacıların, yalın, iftira ve tertipleri ikinci merhaleyi teşkil eder. Bütçe görüşmeleri sırasında İçişleri Bakanının meşhur koşkutuları, yalın ve iftiraları, Meclis içinde ve dışında A.P. İl zorbaların taşın sopalarına yesil ıskık tutmuştur.

Bu saldırılarla Emniyet kuvvetleri ne kanuni görevleriyle ters düşen bir

Diger partiler gerilerken olsun • TİP'e karşı zorbalıkları ve arkadaşlarıdır • Köylerde rilecek ve bölgesel sorunları • Karşı-Plan'da ele alınacak • Tığında değişiklik yapılmasının şimdiden hazırlığa başlanması • yası açacağız • Yeni düzeni

davranış içinde oldukları gözden kaçmamıştır. Emniyet kuvvetleri genellikle zorbaları korumaları. Kanuni toplantılar basılan ve mesru müdafaa durumda kalan arkadaşlarımıza karşı harekete geçtiler çok görülmüştür. Öyle durumlar olmuştur ki, Devlet oturitesi tamamıyla silinmiştir. Çorum'da ve Ödemiş'te böyle oldu. Ödemis'te tertipi olduğunu süphe eden saldırlılar gitmekle genleşen ve değil seçim güvenliği, can güvenliği bile kalmadığı halde, ortada ne kaynakam, ne de savcı vardı. Emniyet amri ise sözde iş görüyormuş numarası içindeydi.

Kanunsuz olayların hepsini burada sayıp dökecek değilim. Bunlar ağır sorumluluğu olan seylerdir. Bir kaymakamın, bir emniyet amrisinin bu biçimde davranışabilme, ancak üst makamlardan talimat, hiç de teminat almış olmalarıyla izah edilebilir.

Bu saldırı olaylarından dolayı savcılar dava açıklarını da duymadık.

Aşında bütün bu kanunsuzlukların baş sorumluları Başbakan Demirel ve arkadaşlarıdır. Sunu bir kere daha tekrar edeyim: Anayasaya ve kanuna böylesine ters düşülmüşün, dillerinden düşürmedikleri hukuk devleti ve demokrasi

Kitlelerin son seçimde kurtuluş umudunu TİP'te olduğumu göstermişlerdir.

TİP Genel
Başkanı
Mehmet Ali
Aybar...

rası ile böylesine alay edilmesinin hanesini mutlaka soracağınız. Sark kurnazlığını, iki yüzlü politikaya son verilmelidir; son verilecektir.

Meşruluk sorunu son seçimleri aşan çok daha genel pianda söz konusudur. Tarih çizgisi bakımından A.P. İktidarı daha ilk günden beri Anayasaya ters düşen bir zihniyet ve eylem içindedir. Bu plandaki meşruluk sorunu, biliçlenen emekçi sınıfların oylarıyla çözümlenecektir.

• Seçim sonuçları incelendiğinde, TİP'in Diyarbakır'da adet olarak 4.607, oran olarak yüzde 4.45 gerileme gösterdiği, buna karşılık aynı bölgede ve aynı koşullar altında bulunan Malatya'da adet olarak 15.485, oran olarak da yüzde 13.30 artış kaydettiği görülmektedir. Diğer bölgelerde de buna benzer gelişik sonuçlara rastlanmıştır. Bu gelişkili nasıl izah ediyorsunuz? Bu gelişik sonuçların ortaya çıkmasında:

- a) Teskilatlanma ve propaganda yetersizliği,
- b) Adayların seçiminde isabetlilik,

ini artıran tek parti TİP'ın baş sorumlusu Demirel ilişkili kurulmasına hız vermek istemektedir. • TİP'in strateji ve takımcaktır • 1969 seçimleri şayak ve bağıt kampanjengenç emekçiler kuracak.

c) Partinin genel sloganları dışında bögelsel sorunları isleyememek gibi faktörler rol oynamış mıdır?

AYBAR — Diyarbakır'daki durum mahalli ve kişisel nedenlere dayanmaktadır. Diyarbakır'da bir tek milletvekilliği için seçim yapıldı. Seçim, biri A.P. yi ikinci M.P. yi temsil eden iki nüfusu geçen mücadelede biçiminde gerçekleştirildi. TİP'in oy kaybetmesi bu durumla ilgiliydi.

Malatya'da sağlanan hamlelerde, bu oranda bir gelişmenin mümkün olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Ancak bunda özel faktörlerin rol oynayıp oynamadığını henüz kesinlikle söylemiyoruz. Bildiğimiz husus bazı bölgelerde teşkilatlı köylerde devamlı ilişkiler kurmuş olmasıdır.

TİP'in gelişmesi genellikle ahenkendir. Bilecik ve Adıyaman gibi iki ilde ahenklerin küük kayiplar bir yana bırakırsak, her seçim bölgelerinde ahenkli bir gelişme görülmektedir. Bununla beraber teşkilatın daha güçlendirilmesine ve köylerde ilişkiler kurulmasına hız verilecektir. Her bölgenin özel sorunları mahalli teşkilatımıza ele alınmıştır. Ancak bunu Bilim Kurulumuzun hazırlayıcağı

karsı-plan contre-plan» çerçevesi içinde daha esaslı olarak eylem fırsatını bulacağız. Aday seçiminde isabetlilik olduğunu sanmıyorum.

• TİP'in köylerde ve şehirlerdeki işçi bölgelerinde aldığı oyılarda artış olmuş mudur? Beklenen artış olmuşsa, nedenlerini açıklayınız?

AYBAR — Seçim sonuçlarını köylere ve işçi semtlerine göre ayrıntılı olarak henüz değerlendirmemiş değiliz. Bunu sandık sonuçları genel merkeze geldikten sonra yapacağız. Ancak eldeki noksan bilgilere bakarak TİP'in köylerde ve işçileri semtlerinde gelişme sağladığını şimdiden söyleyebiliriz.

Artış normaldir. Helle bu seçimlerin hangi şartlar altında cereyan ettiğini unutulmayacak olursa...

• Seçimlerde TİP, oy oranının yüzde 5.25'e çıktırmıştır. Ancak, sonuçlar belli olmadan önce, TİP'in oy oranının yüzde 6'ya çıkartamaması halinde sosyalist stratejisi yeniden gözden geçirilmek gerekeceğin şeklinde görüşler her türlü bulunuyordu. Bu görüş, seçim sonrasında da bazı yayın organları tarafından benimsenmiştir. TİP'in bir strateji ve takımcılığı söz konusu mudur? Söz konusu ise değişiklikler neler olacaktı?

AYBAR — 28 ilde geçerli oyala göre aldığımız oyların oranı %5.17'dir. Milletvekili seçimlerindeki oranımız %6.44'dür. Seçimlerden önce yapılan tahliller, başı miting ve toplantıları yarattığı iyimserlikle bazen ölübü asaibiller. TİP ölübü fazla aşamamıştır. Hatta seçim sandığı başında gazeteçilerde verdigim cevap hattırınsa tahminimizde hiç yanıldığımızı görürüz. Oyunu kullanıran gazetecilere: «65 hatta biraz fazla sürpriz söylemeye demedim.

Bence oradan daha önemli olan nokta, TİP'in mutlaka oy sayısında artış sağlayıp birincilik parti olduğunu. Bu olay emin admisarya ilerlediğimizi göstermektedir. Hayalperest değiliz, gerçekliğiz. Türkiye'nin şartlarını iyili biliyoruz. Beri yandan halk köylerde bilinçli dirlimeden Sosyalizmin kurulamışlığını da pek iyi biliyoruz. Bugün en az yarım milyonluk bir tarafta köylüler sahibiz. TİP'in savunduğu fikirler, ahenksizlik, demokrasi ve sosyalizm hakındaki görüşlerimiz en uzak köylerde kadar girmiştir. Sosyalizm artık sayıları olar hanesini aşmaya bir avuç insanın, aralarında tartışıkları bir konu olmaktan çıkmıştır. Amerikan emperyalizminin ve onun yerli ortaklarının, büyümeyeği korkuya izledikleri ulusal bir akım haline gelmiştir. Bu sonuen nispeten ki-

se bir zamanda eide ettik. Bizi başarıya götürmen strateji ve takımcımızda bir değişiklik yapmayı düşünmüyorum.

• TİP'in 1969 seçimlerinde başarı göstermesi için Türk sosyalistlerinin şimdiden seçim hazırlıklarına girişmesi gerekmektedir. TİP 1969 seçimlerine ne şekilde hazırlanacaktır? Bu büyük mücadeleye hazırlanan TİP üyelerine ve partisiz sosyalistlere düşen görevler nelerdir?

AYBAR — Her zaman söylediğim: 1969 genel seçimleri son derece önemlidir. Şimdiden eiddi, çok eiddi biçimde hazırlanamamız gerekiyor. Çözülmesi gereken birinci sorun paradır. Biz bu seçimlerde 100 - 120 bin lira civarında bir para harcamabildik. A.P. ve C.H.P. milyonlar harcamışlardır. A.P. yalnız devlet hiznesinden 3.5 milyon aldı. Adaylardan ve özel kaynaklardan sağladığında ayrı. Baskıları, saldırları, yalanları bir yana bırakıksa da, sırif para bakımından seçimler eğit şartlarda cereyan etmeliyorum. Buna mutlaka çare bulmak zorundayız.

Şimdiden her ilde bağıt kampanyaları açacağız. Bağıt toplayan kalabalık ekipler kuracağız. Partilinin başta gelen görevlerinden biri para toplamak olacaktır. Bu bozuk dönemin temelden değiştirilmesini, Anayasanın uygulanmasını, tam bağımsız bir politika izlenmesini isteyen herkesten TİP'e her ay bağıt bulunması rica edeceğiz. Bağıt kampanyasının başarılı olacağını inanıyorum.

Köylerde, işçi, emekçi semtleriyle daha sıkı, daha devamlı ilişkiler kuracağız. Köy ve mahalle görevlilerinin sayılarını artıracağız; daha etkin arkadaşları iş başına getireceğiz.

Partili partisiz herkesin, her iyi ni-

yethi vatandaşın seçim fonsu bağıt kampanyamıza katılmaması rica ederim.

2 Haziran seçimleri, Türkiye'nin temelde değişimde bağdadığını söyleye ortaya koymustur. Bütün partilerin ve kaybetmesinin ve yalnız TİP'in oylarını artırmamamın gerçek aniamsı budur. Milyonlarca insana insanca yağama kapılmasını sunmak: kapayan bu haksız dönemin doğruları kapılmasını ve de umut kapılarını sunmak: kapayan bu haksız dönemin temelden değiştirilmesi istegidir ki, ve bu isteğin büyük kitlelere mal olmaya başlamasıdır ki, seçim kitlelerin gelecekler terchilerinde bir kopma meydana getirmiştir. TİP'e verilen oyalar, bu kopmanın elle tutulur işaretidir.

İnsanlık tarihinin bir dönem noktası gelmemiştir. Yalnız Türkiye'de değil, dünyanın her yerinde insanların artık paranın haksız ve ahlaksız hakimiyetindeki bu düzende yaşamak istemiyorlar. Maddi kaynakları elinde tutan bir avuç insanın milyonlara hükmettiği kapitalist düzene karşı direnliğini dünyasının her yerinde hızla yayılmaktadır.

Genclik hareketlerini bu açıdan değerlendirmek lâzımdır. Millî kurtuluş savıslarını bu açıdan değerlendirmek lâzımdır.

İnsanlığı yeni bir ayağa taşıtmak: olsak bu büyük mücadelede Türkiye de geri kalmayacaktır. Haklı, doğru, güzel bir dönemin özlemi çeken herkesin bu kutsal mücadelede yerini alacağına inanıyoruz ve bundan dolayı sevinçliyiz. TİP, yarına giden yolda öncüllük yapıyor. Aydim, işçisi, köylüsü, esnafı, zanaatkârı ve memuru ile tüm emekçiler, özellikle genç emekçiler, yeni düzeni siz kuracaksınız.

1969'da 3 numaralı vatandaş olmaktan kurtulmak için girdiğimden kesin adımlar atmalıyız. Ve de atacağınız, Yarınlara güvenle, umutla bakıyoruz.

TİP'in Malatya'daki Başarısı

Son seçimlerde 20.918 oy alarak oran yüzde 17.46'ya yükseltten TİP'in başarısının nedenlerini TİP İl Başkanı Mehmet Abacı açıklıyor.

GELECEK HAFTA
ANT'TA

12 Haziran'dan 25 Haziran'a..

İşgale katılan öğrencinin not defteri

Ragıp ZARAKOLU
(İktisat Fakültesi Öğrencisi)

12 HAZİRAN
ÇARSAMBA

Hastayım... Sınavlar, sınavlar... Dün birine girdim; gündi yine savas hazırlığı... Ögle ajanı: İstanbul Hukuk'ta boykot. Gecce, ortesi gönül gazeteleri: İggal! Ve rektörlüğe büyük admaları koşaşın resimleri, rektörlik odasına dolusular, arka kapıdan kaçışları... Duramam gayrı!

Kapoda sebeke kontrolü... Üniversite bahçesi: Her yanda bildiriler; toplantıyor, yedi tane 2 numaralı bildiri: «Bozuk öğrenci düzeni hakkı olarak karyokusunuyorsunuz...»

Saat 15'te Hukuk anfisi ağna kadar dolu ve mikrofonu eLINE geyen konuşuyor... Merkez binasının bütün üçkları ya-

nıyor. Girenler, gikanlar... Eskiden beri bunalan bu bina ne kadar dost gibi! Bütün odalara giriş mümkün, istedigimizde oturabilir, tartışabiliriz artık...

İktisat'ın durumu üzerine toplantılar sürüp gidiyor.. Bilingü bir kaydırma yapılıyor. Çocuklarla platalamaya engellenmiştir; zaman aleyhimize iglemektedir.

Odaların kapları tüm açık, rafalar dolusu kitaplar, sıra sıra. Açılmışlar... servet bölümünde bir kaydırma yapılıyor. Çocuklar kara cübbelerle dolayıyor koridorlarda. Çay oacaklarından parasız gay içiliyor; Seyhan çayı! Hor gey karmakarışık; bir sürü sivil polis olduğu söylüyor aramızda. Hiçbir savunma tedbir yok. Boykotun bir danışıklığı olduğunu, sonradan nitelik teşiti sağlıyor.

13 HAZİRAN
PERŞEMBE

söylüyor. Büyük bir hareket gücü herkesi sarıyor. Gidip gelmeler, taglar, sopalar, işçiler... Sonra bir gey olmadığı anlaşılır.

Saat 2'de baskına geldikleri Sabah pankartlar yazılı; bildiriler basıldı... Saptanın isteklerin tartışıması için toplantı ve İktisat Dekanlığının ıggası! Hemen hepimiz, ilk defa girdiğimiz yerde dolayıyoruz. Koltuklar, kanapeler, masalar bizimdir artık...

İktisat İggal Komitesi adına gazete ve ajanslara telefon ediliyor. Saat 14'te basın toplantısı.

Marslar ve türkülerle rektörlüğe yürüyoruz. Ve Atao!

«Bir gün sevliğim, yürüyüşe katıldım sonra

Damlar... Günlerdir damlara gidiyorum... Gerçek özgürlüğün tadına damlarda varıyorum. Bundan gizli bir zevk duyuyorum...

Yorgunum, bahar geldi, sular kullanmayı öğrenmemiyim bu yaz.

Kitaplar birlikte, saçlarım uzuyor, her yerde gimbür gimbür bir telâz

Gencim daha, dünyayı görmek istiyorum, ölüşmek ne güzel, düşünmek ne güzel, bir gün mutlaka yeneceğiz!»

Daklıolar durmadan igliyor; bildiriler mumlu kağıda geziyor; sonra teksir makinesine... Ve datum.

Başın toplantısında, amacı kolay sınıf geçmek değil, eğitim düzenini kökten değiştirmek olduğunu açıklıyor. Tıp, Ecza, Dilgili, Edebiyat ve Fen Fakültesi'nden boykota katıldığı haberleri...

Artık bir düzen sağlanmaktadır.

dir, görevliler işin kartları dağıtmaktadır.

Gece saz ve türküler : Körögülu, Kocabey, «Bilmem» şu felegin beside nesli varsa Karadeniz oyunları ve türküler; tutkulu, hırçın... Bir dekan odasının ilk defa duydugu, gördüğü şeyler... Gece koltukta uyku... Ankara Hukuk'a telefon... Çayocagunda görev...

14 HAZİRAN
CUMA

Hukuk - İktisat - Tip İera Konseyi kuruldu ve ilk bildiri yayıldı: Halka dönlük eğitim...

Dolaşan söyletilere göre, Ankara'dan 200 sivil polis getirildi... İgerde polis sanılan bir çok kişi yaralandı. Bir tek teksir odasında diktat edilen bildirileri daklı ediyor. Edebiyat'tan gelen haberler : Sarı boykot komitesi öğrencileri dıgari atıp yönetime kurulu ile masaya oturmuş... Bizim kapılardan siki bir kontrol. Edebiyat'ta orta bahçede beklenen öğrenciler. İçerdeki saldıristi, taşlar, panik... Öğrenciler caddede. Trafik durmusp. Yukarıdan yağan taşlar, bağırmalar, yarananlar. Arka bahçede camların inişi ve içeri giriş... Sarı boykotcuların linçten güçlük kurtulmuş... Feci giriş bir cam aralığından. Her yan cam kırıldı... Ortada bahçenin çevresindeki camlar panolarla çevrilmiş. Her katta faşistlerin yaptığı taş yoğunluğu... Dekanın odasında ilk oturum yapılmıyor. Örgütlenme, görev dağılımı başlıyor...

Edebiyat'ta çatışmalar devam ederken İktisat'ta haber üstüne haber geliyor. Bir kığının öldüğü, faşistlerin kazandığı. İspir'in linç edildiği v.b. Heyecan içinde bekliyoruz...

15 HAZİRAN
CUMARTESİ

Saat 00.45... Savunma hazırlıkları 2.10... Rektörlük penceresinden Eczacıbaşı bakıyor. İleride park etmiş, siyah, işkili bir araba... Soruyor; Birinci Sube memurları. Görev alıyorum. İki saat bakirelerin kapısında nöbet! Kapının burçlarında çocukların, bir Orta Çağ havası veriliyor. Gece yarısı gensin haber verildi: Faşistler geliyor... Elde sopalar, herkes koşuyor merkez binada. Bagıranlar, bir gey anlatıma çağrırlar; kabalık dıgari uğruyor. Heykelin meşaleleri ve kulenin mavisi ışığı yanıyor... Aşağıdan etrafı «daglans» diye sesleniyorlar. Bahçe duvarları doğru taranıyor. Sonuç: Tatbikat!

Öğleden sonra Dekanlık'ta folklor... Bahçede davul zurna çalıyor ve hoparörde : Edith Piaf...

16.30... Giriş kapısında görev. Süphettilleri öğrenmesi... Yozgatlı örgütlerin hareketi ile gizlice gelseler...

Bu gece film gösterisi var. İtalyan

MİMOĞLU İLE AKŞİT'E BİRKAÇ SÖZ

Açık mektuplarımıza karşılık vermekle geciktigim için özür dilerim, grevler yüzünden «Türk Solus»un iki sayısını birden okudum. Hemen aklımdaydım, «Neden TİP?» te söylemeklerimi doğrudanlık için elinden geldiğini yapmıştım. Ne gäre, kötüleme yöntemleriniz, hiç mi hiç değişmemiş, 30 yıldan beri! Umut dünyası, öyle sanmıştım ki, zaman zaman, yer yer, memleket memleket devirlere bu eadı kazanılarım yurdumuz dışındaki görüntüsü, cırkınlığı ile, faciatları ile sizin uyarmış, bir otokritik çabasına girişmenin sorumluluğunu sizlere dayanırmış olacaktı. Ne gezer, ean çıkar huy ekmez, demek ki aynı noktada takılıp kalmışım. Mimoğlu ve de Akşit, demek ki bir zamanlar polisin de tuzu biberi ile kaynatılan astan, kavanoz kavanoz konserveler yapmış, yanı müsterilerle tekrar sunmak umudu ile bunca yıl bekletmissiniz. Yalnız bu alandadır ki ileri dileyinmekten geri kalmadınız.

Kendimi savunmak gereğini duymuyorum ama, Mimoğlu kardeşim, bana Nâzım'ı anlaması ve sevmesi dersi vermemek kalkışmanız biraz güllü kaçmış mı? Bizim kuşaktan bütün toplumcuların bildiği ve sizlerin, sizin «saygideğerlerin» uydurduğu, komik martavalı hastılatın gerekeceğidir: Bir süre, -yalanın sürebildiği kadar- hoca Nâzım'ın poliste emasa şefi olduğum esrarengiz tavırlar, yarılm ağızlar, bilgiç alçak sesler ve yüksek kaşlarla iddiayı etmediniz mi? Bu hikâyelerin doğruluğuna bir sâniye inanmaksızın, dosta düşmeye duyurmaya gayret etmediniz mi? Nâzım'la gülmekten katila katla konuşduğumuz bizlere zarar vermedi ama, bence sizleri küçültti. Bu sosyalist ahlâk yoksunluğunu sizden genç olan kuşağa da tek tük bulaştırdınız. Örneğim mi? Hapiste yatmadığım nedendi ile Akgül'ün sevmek istediği gamurular.

Hapiste yatmadığım için bir kompleks duymuyorum doğrusu. Gerçekirse

hapiste gururla yatar elbet, ama top lumeni olmak için ille kodese titirmak da şart değil han! Kırılıp kapilar düşmede yapılacak işler bulunabilir tek tük.

Nâzım'ı yalnız hapiste yattığı için değil, hapiste olmasına rağmen yaratıcılığı yüceltiği için seviyorum, saygıyorum, Kemal Tâhir'i, Aziz Nesin'i, A. Kadir'i ve daha nicelarını de söyle...

Hapiste yatanları karataladığım iddiası düpeliğin uydurma; açık seçik olarak su satırları yazmadım mu? «Türkiyede provokasyonlar tarihi yazılacak olsa görlücektir ki, en çok kullanılan yöntemlerden biri, sosyalistlerin düzme ihamlarıla tutuklamak olsun!»

1952 yıllarında İşerde olup bitenler sadece Akgül'in anlatıtlarından mı ibaret? O sırada gazeteler hapishane içinde yakalanan mektuplaşmalarдан bahsetmişlerdi, bunların asıl fasi yok mu? Geçmişin, bu aydınlanmanın gerekli çaprazlık sorunlarını, geleceğin genç arastırıcıları biz gün elbette gözümleyeceğizlerdir. Sosyalist oyem ahlâkının unutulduğu günlerin tarihini yazarken, akla kara'yı ayrıracak olağan bilgiler, gün olacak sahne dönen çok, belki bu yolda sahne açarak olacaktır. Belki 10, belki 20 yıl sonra, rastantidan gözlerine ilgicek olursa bu satırlar, diyeceğim odur ki onlara, bizler adeta sosyalist düşüncenin magara devrinin yaşadık. Sosyalizme inandık ama, davranışta kimimiz çok gerilerele gelme acıca saldırganlık eğitidileri ile düşmeye değil arkadaşlarına saldırmayı mârifet savıyor.

Mimoğlu ile Akşit'e göre yahı sosyalistlere karşı saygısızlık ediyorum. Tutumum açık: Bu yaşlı kişilerin, yoksulluk ve eğliliklerde düşüncelerine gösterdikleri bağlılığı karşı saygım vardır, hele Mimoğlu'nun dediği gibi, yarı yolda testim bayramını çekmeklerden, bence de bin kat yeğdir oular. Ama söylemeye sosyalist ahlâk ve arkadaşlarla karşı ilişkileri politik ağır suçlara karşı hiç mi hiç saygın yok.

Bu satırları yazarken dileğim eski defterleri karıştırılmak değil; istedigim, eski günlerden geime bulası hastâkları genç kuşaklara sıratma denemelerine engel olmak ibaret. Tepeen eski hastâkları önünde susmak olmaz. Diyonum ki yepyeni keşfalar ve eylemler içinde bulunan genç kuşağa, TİP'in saflarında savâşırken, siz memleket gerçeklerine dayanan somut eylemlerden şatafatlı sözlerle şelimek isteyenlere kulakasmayın.

İşte bakan, Mimoğlu ile Akşit'e göre TİP'iler : «çığlı makamların izni ile sosyalizm yapmaktan rahatsız» duyan, kişlermiş...

Siz TİP'ilerin erahathâris o kerteyi buluyor ki, yillardan beri tagamlar, yerde sükûnlenen, tutuklamalar, sopalamalarınız ama, saygıdeğerlere göre, bas tan kara etme uzmanlarına göre, ağız乱me kugutsanız bog. Zâhir mecliste TİP'ye yönelik saldırıları da birer şakadan ibaret. Emperyalistlerin, kompradorların ve ajanları aklı almaz çapta yükselmeleri erahats etmeniz içindir. Bütün bunlar, kimli csoicus num yüzünde, ligret bir sırttan başka bir yanık uyandırıyor. Bre Insaft!

Mimoğlu ile Akşit, size bir sözüm daha var : Yanımda birdenbir beş kimi yedi dostlara karşı uyanık olun. Eskiden sôcululara falaka çekerlerdi, onları hapsederlerdi, sîrerlerdi, simili ke pek liifat ediyorlar, sebebini hiç düşünmediyi mi? Kimi belirtiler, TİP'yi yükme unudu ile sizinle işbirliğine girişiklerini düşünmemeye yol açıyor. Belki hepsi öyle degildir, içtenlikle sosyalizme giden yolda yardımcı olmak dileğindeler, eğer öyle ise, anlayılmaz sor olur gey, TİP'ki kargı tutumundan.

Benden söylemesi : güzîniz kararup Türkiye'nin birlik sosyalist örgütünün bütünlüğünü saldirırken dikkatli olun, geçmişteki ağır yandırmaları tekrarlaşan, bu kadarı fâciâ.

Abidin DİNO

Akdenizde Sovyet filosu ve NATO

Hüseyin BAŞ

NATO Bakanlar Kurulu'nun yıllık ilk bahar konferansı, geçen haftanın başında Atlantik'ın ne tarafına dörtliğünü pek az kimsenin késti. İzlanda'nın başkenti Reykjavik'te toplandı. Dünya barış ve demokrasi yolunda harcadığı çabalarla ün yapmış Birlik Amerika ve NATO'yu müttefikleri, tipki dinyanın öteki başkentlerinde olduğu gibi, burada da halkın büyük sevgi gösterilerine mazhar oldular; Binlerce İzlandalı, «Sihah bir tek askerim baranmadığını adalarına NATO aracılıyla çöreklenerek büyük bir askeri tesis sahibi çıkarması Amerika'yı ve NATO'yu tel'in etmeyecektir» dediler.

Dışişleri Bakanı Çağlayan- gül'm NATO'lu büyüklerimize tereciye teres misali, çeşitli dünya meseleleri hakkındaki görüşlerimizi açıklaması, bir yana bırakırsa, gözlemler. Konsey'in bu toplantılarında, öyle fazla önemli ve direk dokunur sorunların tartışılmayacağında müttefik.

Büyük patronun dosta Vietnam Meselesi, içte seçmenler ve karaderili meselesiyle kuyruğu kısa, NATO'nun belâhim General'ın durumu, her şeye rağmen, parlak değil. Wilson'ın bağı da simdi, parast gibi, dertte... Batı Almanya'nın tekkele sivillerin yürümesini engelleyen son anlaşmaların sırrattığı küskünlikle Berlin'de Doğu ve Batı Alman otoriteleri arasında patlak veren vize meselesini büyütüp uluslararası bir krize zemin hazırlaması ve böylece NATO'lu müttefiklerinin başına yeni çoraplar örmeş, uzak bir ihtimal olarak görülmektedir.

Bunun dışında, gündemde yer alan NATO'nun reorganizasyonu, Doğu ülkeleriyle ilişkilerin geliştirilmesi, Ortadoğu, Akdeniz'deki Sovyet Donanması gibi meselelerin bu toplantıda büyük tartışmalara yol açması ve hele bu konuda «olay» paratacak nitelikte «kararlar» varılması beklenmemektedir.

Bununla birlikte, heride daha geniş bir biçimde üzerinde durmak kaydıyla Sovyet Donanması'nın Akdeniz'de giden günde artan ve bugün NATO'lu müttefikleri iyiden iyiye tedirgin eden varlığını, kısa da olsa, dezinmekte yarar var.

Akdeniz, edinya denizlerin toplam yüzölçümünün sadece

ÇAĞLAYANGİL
— Tereciye tere —

yüzde 1'ini teşkil etmesine rağmen, gerek Güney Avrupa ve Kuzey Afrika gibi yakın bölgeler, gerekse de Atlantik, Avrupa, Ortadoğu, Hint Okyanusu ve Afrika gibi geniş bölgeler arasındaki konumu bakımından stratejik alanda büyük önem taşımaktadır.

Öte yandan, Akdeniz, Sovyet ile birlikte denizyolu bakımından dünyada ikinci dir. Akdeniz limanlarında sürekli olarak her an barınan ticaret gemilerinin sayısı 500'ü aşmaktadır. Yine 800 kadar gemi de, her an açık denizde hareket halindedir. Bu, Akdeniz'in deniz ticaretinde de önemli bir yeri olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, Akdeniz, asıl, ikinci Dünya Savaşı'dan sonra emperyalizmin öncülüğünü alan Amerika'nın, sömürge bölgelerini çevreleyen denizlerde de boy göstermesiyle önem kazanmıştır. Sömürge ve çıkar bölgelerinin korunmasını öngören «Esnek karşı koyma» takigiousının kabulünden sonra büyük çıkar bölgelerinin kilit noktasında bulunan Akdeniz, Anglo-Amerikan emperyalizmi için daha da hayatı bir duruma getirmiştir.

Birlik Devletler, Akdeniz'de ikili anlaşmalar ve NATO aracılığıyla elde ettiği askeri üsleri ve Altinci Filosu ile yirmi yıldır güçlü bir biçimde koşturmaktadır.

İngiltere'nin Stiveys'in doğusundaki çıkar bölgelerinin korunmasında da önemli rolü o-

lan Akdeniz'deki Amerikan varlığının uzun bir süre çeşitli pactlar ve ikili anlaşmalarla ustaca giilenen gerçek bedefisi, İsrail'in son saldırısıyla, bütünüyle ortaya çıkmış ve İsrail'in bu saldırıyla Altinci Filo'dan aldığı güvenle giriştiği sonradan, olayların da gelişmesiyle kesinlikle anlaşılmıştır.

Oysa, Sovyet donanmasının Akdeniz'de görülmemesini temin eden davetiyyeyi, Sovyetler, bizzat Amerika'nın bu bölgede uluorta jandarmalık yapması ve bütün bölgenin güvenliğini tehdilkeye atması sağlamıştır.

Şimdî ise, Akdeniz'de denge mevcuttur. Bu denge, hiç de gelsin, Amerika eskisi gibi rahatlıkla jandarmalı görevini yapamayacak yada onun adına bu görevde heveslenenler surtularını dayayacak eski destekleri yerinde bulamayacaklardır.

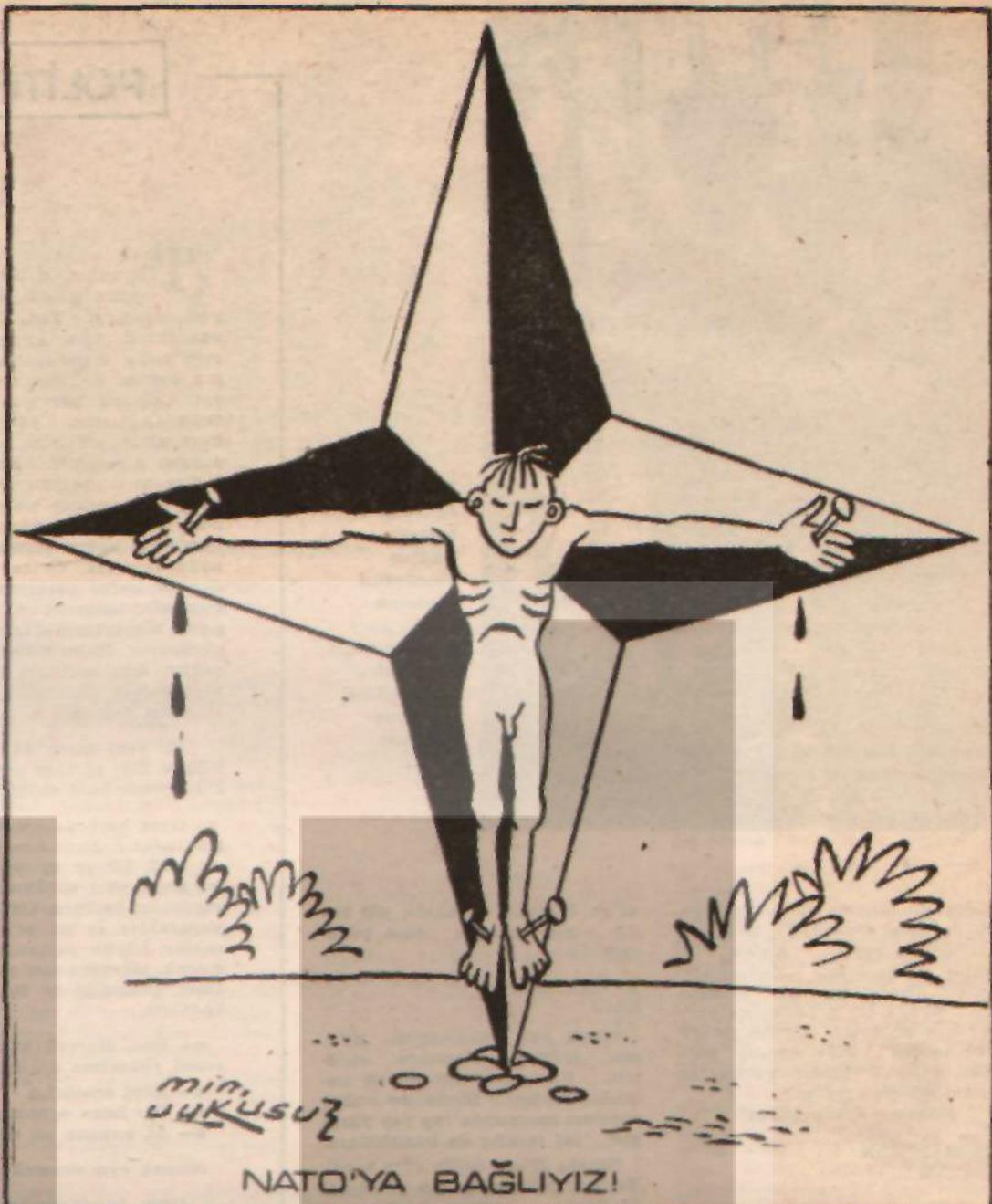
Öte yandan, Birleşik Amerika'nın «Akdeniz'de Sovyet tehdidi bahanesi yakın bir gelecekte «NATO içindeki çatıklıkların tamirinde» kullanmas ve yine NATO aracılığıyla Kıbrıs v.s. gibi askida kalan filer meselesini halletmeye bakması son derece muhtemeldir. Buna Amerika'nın Altinci Filo'yu NATO kışesi içine sokmayı amaçlayan eski projelerin de bu arada gerçekleştirileceğini isteyeceğine ihtimalinin de eklenmesi yerinde olacaktır.

Akdeniz'in yakını bir gelecekte bölge açısından olduğu gibi dünya politikası açısından da önemli olaylara ve gelişmelere sahne olacağını sindiden söylemek mümkünür. Akdeniz'de kıyımı olan ve bölge güvenliğinin ulusal güvenliği ile yakınan ilişkisi bulunan Türkiye'nin, bu gelişmeleri iyi izlemesi ve Akdeniz'deki yeniden durumu sağlam bir biçimde değerlendirmesi zorunludur.

FRANSA'DA SEÇİMLERİN İLK TURU

Fransa'dan ikinci Büyük İhtilâl'in atmosferi ve kalıntıları ortadan kalkmadan aceleyle yapılan seçimlerin ilk turu, sonuçları itibarıyla, oy澜ada «İhtilâlin doğal uzantısı», bekleyenleri oldukça şaşırılmış bulunmaktadır.

Geçti ik turun sonuçları seçimlerin ikinci turda nasi bir gelişme izleyeceği hakkında kesin bir belirti olarak görünmemektedir. Nitelik, hatırlarda olduğu gibi, 1967 seçimlerinde de ilk tur, sol cephenin, ikinci turda çok kimsenin «çatlama» olarak nitelendirdiği zaferinin habercisi olmaktan uzak kalmıştı. Bununla birlikte, sol cephenin özlü tekil eden ikinci büyük kuruluşun, Komünist Partisi ile Sol Federasyonun ilk turda bazı gerilemeler kaydetmeleri, buna karşılık, Gaulist'lerin geçerli şartlar ve ortam dengenin sağlığındında kayiplara uğraması yerine net bir oisinde varlığını korumayı başarısına rağmen, muhalefet cephesinin ikinci turda, 1967 seçimlerindeki türde bir patlamaya işaret etmektedir. Genel kamî, muhalefet cephesinin, ikinci tur arasındaki zamanın yararlanarak ve özellikle birinci turda deneysel de yardımıyla cepheyi

ant yayınları sunar

GENERAL DE GAULLE SEÇMENLERİ ARASINDA
— Zorlana zafer temeldeki sorunları çözebilecek mi? —

gülçendirerek hiç değilse kaybedileni yeniden elde edeceğin merkezindedir.

Ote yandan, Gaullist'lerin seçimden kârlı çıkımlarının, Fransa'da hiçbir meseleyi çözülmeyebilecegi hakkında kamda, içte ve dışta çok sayıda gözlemevi tarafından paylaşılmaktadır. Ve Gaullist'lerin başarısı, bir çözüm yolunu olmaktan çok, bunun dışında kalan ve son derece karmaşık etkenlere, giderek bazı temel vekim ve geleneksel korkuların, De Gaulle - Pompidou yönetimince ty bir propaganda aracı olarak kullanılmış olmasına bağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Gaullist yönetim, etotaliter komünist rejimi heyulası propagandasını etkin ve netice alıcı bir biçimde kullanımlarına, muhalefet cephesinde yer aldığı halde sürekli baltalayıcı ve böbürc eylemlerde bulunan bazı kuruluşlara hükümetin «kışkırtma» politikasına ramolarak «siddet» yolunu seçen kontroldüz ve sorumsuz bazı öğrenci gruplarını

min geniş ölçüde yardımcı oldukları da bugünkü kesinlikle ortaya çıkmıştır. Gergi, Ülkelyi içinden çıkmaz bir anarşî tablosu haline getiren, böylece de Pompidou'nun ekmeğine yağşıren sorumsuz ve kontroldüz davranışları destekleyen yada bunlara sahip çıkan, giderek bunu seçim kampanyasının temeli yapan Birleşmiş Sosyalist Partisi, kendi boyutları içinde ilk turdan başarı çıkmıştır. Ama, yönetimde ve Fransa'nın geleceğinde hiçbir şekilde ciddi bir ağırlığı olmayan bu partinin, gerçekte esel cepheyi hâ tutuyor bir biçimde sarstır, belki de artık olgun bir hale gelen meyvanın koparılmasında başlica engel olarak rol oynadığı da bir gerçekdir. Seçim kampanyasında Komünist Partisi'nin tek başına iktidarı istemediğini, partinin sol koalisyonda kendisine düşen görevi yükleneceğini her fırsatta belirtir, anarşîye ve şiddette karga davranış ve hareketleriyle «Gaullist» propagandayı gügümesi, yukarıda sözü edilen nedenlerle «shedifne» ulaşamamış ve etotaliter komünizm ve

anarşî heyulası propagandası bagarılı bir biçimde işlemiştir. Komünist Partisi Sekreteri Waldeck Rochet'nin «her birlikte sol cepheye binlerce oy alı olmustur» demesinin anlamı budur.

Bununla birlikte, bagarsızlığın bütün suçunu «kontrolsüz ve anarşî» grupçukları istismar eden Birleşmiş Sosyalist Partisi'ne yüklemek de doğru değildir. Bagarsızlıkta Sol Federasyon'un Deferre, Felix Gaillard gibi en yüksek politik örgütlerinde sorumluluk alan unsurların «sürekli» baltalama ve bölmeye hareketlerinin de büyük payı bulunduğuunda şüphe yoktur. Komünist Partisi ile ortak bir hükümet programını gerçekleştirmeyi engelleyen ve her fırsatla böyle bir ortaklığın «asla olmayacağı» söyleyerek ülkede halk cephesi yönetimine umut bağlayanları «şüpheyeye düşüren bu unsurların bu tür zararlı eylemlerinin sol cephe onulmaz yaralar açığı bir gerçektir. Talihin kötü bir oyunu ile şimdibu takımın ikinci turda kaderi Komünist Partisi'nin elindedir. Buna, ancak Komünist Partisi'nin «feragat» yada «yardımlas» seçilebileceklerdir.

Bir mísibet bin nasihatinden yegdir. Sol cephe, belki gündi muharebeyi kaybetmiştir. Ama savaş henüz verilmemiştir. Ve hele hiçbir şekilde kaybedilmemiştir.

Sol cephe, bu irdelemenin ısgı ve deneyi ile arasındaki bozgunçu ve böbürc unsurları atacak, birliği güçlendirecek, halk yığınları önde sağlam ve ortak bir programla çıkacaktır. Bunu gerçekleştirmesi halinde ise, «ikinci Büyük İhtilâlin» doğal uzantısı, yanı «Halk Cephesi İktidarı» olacaktır.

Gaullistlerin zaferine gelip... On yıldır «sosyal» sorunlar imtihanında çaka çaka başı dönen Pompidou ve onun ardından büyük sermayenin önumzdeki günlerde «büyük imtihan»dan başarı çıkmakları, çok, ama çok şüphelidir.

Fransa'da olup bitenlere bu çerçevede bakmakta ve olayı bu açıdan değerlendirmekte yarar vardır.

CHE
GUEVARA

SAVAS ANILARI

Efsanevi İhtilacıının
Küba Devrim Savaşı ile
ilişkili hatalarını bir
araya getiren kitap
Lüks krome dört
renkli ofset kapak
icinde fiyatı
10 Lira'dır.

EMILE
BURNS

marksizmin temel kitabı

Marksizmi işaretin,
köylünün, okumuşun,
okumamışın kolaylıkla
anlayabilecegi bir
dille izah etmektedir.
Lüks krome
dört renkli ofset
kapak icinde
fiyatı 5 Lira

Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI, P.K. 701, İSTANBUL,
Telefon : 27 81 09

CİFTE İNDİRİM

Okurlarımız ANT'a abone oldukları takdirde, iki indirimden birden istifade ederek hem dergilerini yüzde 33 ucuzda okuyabilecekler, hem de ANT yayınılarını yüzde 20 indirimle satın alabileceklerdir. ANT'ın yaz aylarında uyguladığı indirimli abone tarifesi

Yıllık 44 lira
Aylık 22 lira
3 aylık 11 lira

Okurlarımız abone bedelin «ANT Dergisi — P.K. 934 — Sirkeci — İSTANBUL» adresine gönderdikleri takdirde, 125 kurusluğ ANT Dergisi'nin her sayısını abone süresi içinde 84 Kurus'a okumak imkânını bulacaklardır.

Ayrıca, bu süre içinde ANT yayınılarını ucuz fiyatla satın alabilmek için abonelerimizin yüzde 20 indirimli kitap bedelinin aynı adrese havale etmeleri ve arkasına açık adresleriyle abone numaralarını yazmaları kâfidir. Abonelerimize SAVAS ANILARI 8 Lira'dan, MARKSİZMİN TEMEL KİTABI 4 Lira'dan satınmaktadır. İstanbul'daki aboneleriniz, bizim ANT idarehanesine gelerek kitaplarını indirimli olarak alabilirler.

Böylece ANT'a bugün yıllık abone olan bir okurumuz bir kalemde 21 lira tasarruf sağlayacaktır.

İKİ ÖNEMLİ KİTAP

Ho Si Minh
MILLİ
KURTULUŞ
SAVAŞIMIZ

Andre Barjonet
KAPITALİST
SÖMÜRME

TOPLUM YAYINEVİ
P. K. 176 - ANKARA
Ant Der.: 481

KARL MARX

Yazar: MAX BEER

Türkçesi: Serif Hulusi - Muaffak SEREF Max Beer dünya çapında büyük şöhreti olan bir tarihçi ve SOSYALİZM TARİHİ alanında büyük bir otoritedir. KARL MARX hakkında derli toplu fikir edinmek isteyenler için SUNDUGUMUZ BU BÜYÜK ESER GÜVENLE BAS VURULACAK BİR EL KİTABIDIR.

Kapak : BALABAN

Fiyat 6 Lira

ÖNCÜ KİTAHEVİ
Büyükköy Cad. No : 8
Çağaloğlu - İstanbul

Ant Der : 483

ACILI KUŞAK

MEHMED KEMAL

Ünlü gazeteci ve yazar Mehmed Kemal, fleri dülgerlerinden ötürü acı çekmiş Türk sanatçlarını ve aydınlarını anlatıyor.

5 LIRA
TOPLUM YAYINEVİ
P. K. 176 - ANKARA

Ant Der.: 482

DOK, GEMİ-İŞ İŞÇİ PARASINI NASIL YAĞMA EDİYOR?

ORTADA bir söyleti vardı epey zaman önce.. Deniliyor ki Dok, Gemi-İş Sendikası üyelerinden sadece grev fonu, bina fonu vb. namılar altında ortalaması 300'er lira kesmiş ve böylece toplanan 2 milyon civarında bir para sırra kadem basmıştır!

Bu ilginç söyleyişi merak ettiğimizde araştırdık. Ashında sendikaların birer şirket gibi para ve kâr oyuları içinde oldukları bir gerçekti. 275 sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası sendikaları şirketleştiren hükümlerle doluydu. Emekçi ise bilmeden her yıl sendika ağalarınca dilzenlenen 24 Mayıs günlerinde bu sendikal ağırlık düzene alıks tutuyordu. Ama düzgün mutlaka degiştir. Kirli çamaşırının pis kokuları yavaş

yavaş sendika merkezlerinden doğa doğru yayılmaya başlamıştı.

Dok, Gemi-İş'in Yöneticileri Kim?

Dok, Gemi-İş Sendikası spartileri politikasının sahibi Türk-İş Konfederasyonu'nun üyesidir. Sendika Başkanı, DP'nin son milletvekillerinden olup Yassıada'da bir süre yatan Mahmut Yüksel adında biridir. Genel Sekreter Kazım Yetmişbir, hâlen AP, İstanbul İl Genel Meclisi üyesi ve «meghur» Türk-İş'in de Haysiyet Divanı üyesidir. Sendikanın Genel Mali Sekreterine gelince.. Bu da Nejat Karacagil adında biridir. Hanı Türk-İş'in o meghur Amerikan purolu I. Bölge Temsilci.. Yani üçüncü de AP ve Türk-İş'in mi-

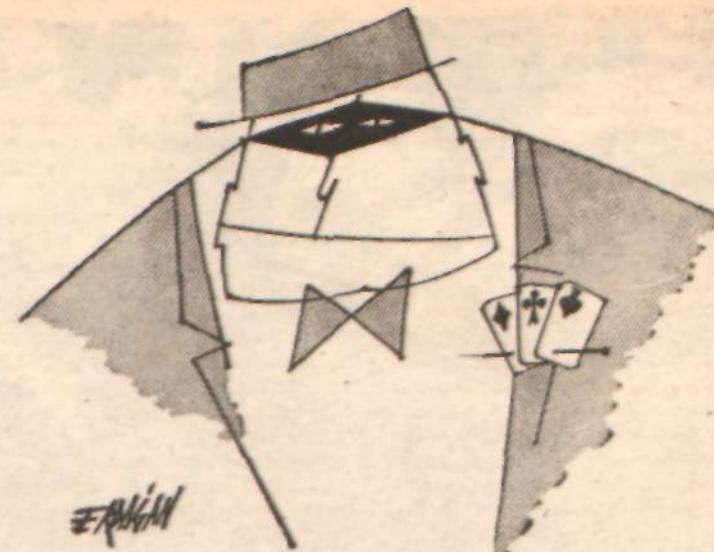
litanlarından. Ve tersane emekçilerini bu rahatlık içinde sürdürmektedirler.

Bu beyler, geçen yıl tutup sendika üyelerinden toplu sözleşme ile sağlanan bir ayık zam farklarını kesmişlerdir. Kesilen paraların yekunu 2 milyon aşmaktadır ve üye başına ortalamma olarak 300 TL. isabet etmektedir. Sendikanın kurnaz yöneticileri, bu paraları son Genel Kurula sunulan «hesap raporu»nda göstermemişlerdir. Yani para kesilmesine kesilmiş, toplanmasına toplanmıştır ama nereye gitmiş belli değildir. Bunu üzerine sendika üyeleri 1.9.1967 tarihinde Denizcilik Bankası TAO ile Dok, Gemi-İş'i mahkemeye vererek kesilen paraların istiradını talep etmişlerdir. Yapılan yargılama sonunda İst. 22. Asliye Hukuk Mahkemesi, «274 sayılı kanunun 23. maddesi ile işçi teşekkülüne üye olan işçiden bu teşekkülün ve dolayısıyla İşverenin ancak ve ancak sadece name ile bir meblâğ kesebileceği, bundan gayrı bir ad ve isimle (Sendika fonu gibi) bir parayı kesemeyeceğini» fâmidir. Bu haktan gayri bir parının işçiden kesilmesi ve işçi teşekkülüne verilmesi kanun koyucunun maksadına ve 274 sayılı kanunun ruhuna aykırıdır. Esasen bu görüş Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin muhtelif kararlarıyle de tasyibe mazhar olmuştur. Bunun aksını iddia eden bir zihniyet ve düşüncede hukuki merduttur.» gerekçe ile, «İşverenin bâcümie itiraz ve defillerinin reddi ile 1967/1478 sayılı dosyada bulunan İsteden İhramla dâvacıdan kesilen (...) İhramla dâvahârlardan müsterken ve müteselsilen altınamak dâvacıya verilmesine» karar vermiştir.

Bu hâl ve yerinde karar, sendika yöneticilerini tedirgin etmiş, derhal dâvanın temyizi cihetine gitmişlerdir. Denizcilik Bankası TAO, iş kararın temyize mahal bırakmayacak kadar açık olduğu gerekçe ile ist yanığı organına başvurmuştur. Karar Yargıtayca onaylandığı takdirde sendika tamamen müşkü duruma girecektir. Çünkü şimdi nerede olduğu bilinmeyen 2 milyon, emekçilere tükür tükür ödenecik işçiler de artık bu sendikadan kopacaklardır. Nitelikle daha sınımden Türkiye Gemi Sanayii İşçileri Sendikası diye bir sendika kurmuş ve örgütlenmeye başlamışlardır.

Sendikanın Diğer Hesapları

Sendikanın sos malı raporunda 2,5 milyonluk bir bütçe çarpmakta, ancak bunun 800.000 lira kadar yönetici arasında muhtelif namlar altında paylaşıldığı da görülmektedir. Bir yönetici ücretleri, bir dağ ve iş

seyahat yolları ve 64 binlik esir gidersler ile takviye olunmuştur. Sendikanın işyeri temsilcilerine 500... TL. aylık vergiliği söylemektedir. Temsilciler sendika tarafından standıklarına göre, herhalde bu paralar «yabancımn» eline geçmiş olmaktadır.

Bu kez sendika 4,5 milyonluk bir tahmini bütçe yapmıştır. İcâbes halinde Genel Yönetim Kurulumu fasılalar arasında para nakli yapmakta yetkilî kaldığı tahminin bütçenin ilginc rakamlarında biri de grevin karşılığında gösterilen 1.000 TL'dir. Yani sendika gelecek çalışma döneminde bir grev tasarlamakta, ancak bunu 1000 liralık bir yaygaraya kapatacagını tahmin etmektedir.

İşte bu Sarı Sendikacılık!

Bir sendika, 4,5 milyonluk bir bütçede grev gideri olarak 1000 lira tahmin ediyorsa, o sendika gibi sari sendikacılık yapıyor, demektir. Çünkü 1000 lira ile koca tersane emekçileri greve değil, grev senaryosunun hazırlığı için patron Boğaz'da mütevazi bir yemege götürelibilir

ancak.. Sendikanın paraları Denizcilik Bankası'nın, yani patronun üç ayrı hesabına yatırılmıştır. Buna göre patron sendikanın mali durumunu inceliklerine dezin bilmektedir. Bir patron sendika hesapları ile hazır nesir ise o sendikanın ciddi anlamba grev yapmasına imkân yoktur. Demek oluyor ki sendika ile patron tam bir kaynaşma halindedir ve tersane emekçileri yasaalar, ulyanıala rağmen kırıkkırı bağlanmışlardır.

L.M.A.D. Numaraları

Bu Dok, Gemi-İş adlı sendikanın bir de İhtiyaç Maddeleri Ahm, Dağıtım (IMAD) diye bir organizasyonu vardır. Bilindiği gibi bu tip organizasyonlar bir takum oyulara elverişlidir. Sendika 807.320,42 TL. lik sermaye yatırımı ile (Kâsimpaşa, Camialtı, Hasköy, Balat, Topthane) olimak üzere birbirlerine yakın 6 tane mağaza açmıştır. Organizasyon kâr amacı taşıymamış. O halde «azaras» amacı taşıdığı anlaşılmaktadır. Nitelikle, bu IMAD denilen organizasyonun mali bilanço-

Sosyal Sigortalarda

Sosyal Sigortalı: Kurumunun Genel Kurulu'na toplanıp dağılmış, artık kör gözler digindiklere günü anlatmış olsa yeridir :

İşçiler, devlet yönetimine ağırlıklarını koymazlarsa Arabin dediği gibi sittin sene ve erbain yevm (altmış yıl ve 40 gün) Kurum Genel Kurumu açlama duvarı olmaktan çekmeye yarayacaktır.

Kurum yönetiminde göstermelik iki sendikacının yer almazı, Kurum gelirlerinin yüzde 40 dan fazlasının devlet tâvillerine yatırılması onleyememistiştir.

İki sendikacının yönetimde azınlıkta kalması, Kurumun gelirlerinin, bir yasa ile iş ve İşçi Bulma Kurumuna müntazam aktarılmasına engel olmamıştır.

İki sendikacının Kurum yöneticileri arasında azınlıkta kalmakta devam etmesi, Genel Kurulun Kurum Bilançosunu İbra etmekten akılomeni ve İşbu müessesesinin Meclis devrinin öneleyememiştir.

Hâlde tekilât kanunu istenilen şekilde getirilememiştir.

Kurum fonlarının özel sektör, artik değer yaratıcı işler için aktarılması ve bundan Kurumun hiç bir kazancı sağlanamaması ve de işçilerin gelirlerinde bir yükselmeye yardımcı olması asâl mümkün olamamıştır.

Kurumun muhtarıyeti hep sözde kalmakta devam etmekte. Ve, bellirtildiği gibi 1945 ten bu yana :

- C.H.P. İktidarları
- D.P. İktidarları
- M.B.K. İktidarları,
- İnönü koalisyonları,
- A.P. İktidarları

Kurumun muhtarıyetine saygı göstermemiş ve İktidarlar kendi politik tercihlerini dilekleri gibi Kurumu fonlarında, Kurum Yönetiminde, tayin ve nakillerde ve de kredi anlaşmaları dilekleri ölçüde kullanmışlardır.

Aslı olan temelde reforma gidişmesidir. İşçiler Kurumun yönetiminde birinci derecede söz ve karar sahibi olmalıdır. Kurumun Sosyal politikası Anayasası çizgisini üzerinde ileriye götürerek saptanmalı, teknik eleman olarak müdürlüler, mühendisler

Sinema soruşturması

Son yıllarda yabancı sinemadan yararlanmayı bir kopyacılık haline getiren sinemacılar karşı bazı yönetmenler ve sinema yazarları «Ulusal Türk Sineması» kavrâmını ortaya atmışlardır. Sinema çevrelerinde geniş çapta tartışma konusu olan Ulusal Türk Sineması çevrelerinde görüsleri kamuoyuna yansıtmak ve soruna aydınlatmak üzere arkadaşımız Attilâ Gökbörk, bir soruşturma düzenlemiştir.

GELECEK HAFTA ANTTA

ŞİDDETLİ

BAS

AĞRILARINA
KARŞI

GRİPIN

bazaru ile
kullanılır!

NEZLE
GRİPIN
GRİPIN

GRİPIN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir

sunu 199.400.00 TL zarar kapatmıştır. Yani amaç gerçekleştirmiştir! Zarar nedeni olarak da tecrübesizlik, üyelerin zaruri ihtiyaçlar yerine haksız ihtiyaçlar talebinde bulunmaları gibi komediler gösterilmiştir.

Tersane Emekçileri ile ufak bir söyleşi

Bakınız siz nasıl sömüriliyorlar sendika ağaları. Nasıl kurmuşlar patrondan yana kendi düzenlerini. Sizler de aksama kadar çekici sallar, ter dökersiniz. Nası olsa haklarımız korunuyor, diye başınızı kaldırırmazsınız hiç. Oysa kim düşünür sizler? Amerikan purolu sendika ağalarına mı bel bağladınız? Onlar mı koruyacak haklarını? Değil dostlar. Verin el ele. Kurun kendi dilzinenizi. Sizi bu sendikal cambazlıklar kurtaramaz asla. Bir yıl daha sömürürlürsiniz. Hem de kendi aranızdan çıkan açığözler marifetiyile. Bu işin yolu politikadan geçer. Ama epartileri politikasını asasından değil. Siyaset gülündüz ortaya komadıkça, kendi siyaset örgütlerinizin etrafında toplanmadıkça patronların yanında sendika ağalarına da gâşmaya mahkûmsunuz...

Kâni ŞENGÜL

Teokratik Sendikacılığa doğru

BİR kısım sağcı sendikaların şube kongrelerini imamlar, genel kurullarının toplantılarını da müftüler açıyor.

Bu duruma göre TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nu ise Diyanet İşleri Reisi'nin açması gerekecektir. Bu tür kongrelerin birkaçında bulundum. Delegelerin, iki avucunu havaya açıp, bir takım anlayışızın mirîtilardan sonra, âmin! diye kükreyişleri şerefi vericidir...

Kuraklıktan kıvrılan bozuk insanının, kaplumbağaları süs-

leyerek, daga bayra çırıp, Afrika yerilleri mîali yağmur duasına çıkışları gibi bir şeydi bu.

Once avuçlar iplerine açıldı. Kanun koyucu, çalıştırıcıdan yana bir düzen getirince, sindirim avuçları, çaresizlikten Tanrıya açılıyor.

Gösterişli ve masraflı bir kongrede bulunmustum. Sendika başkanlarından biri yanına yaklaştı ve,

— Reisi, Ankara'dan uçakla getirttik. İyi bir çırır aştığımız kansısunayam; ne dersiniz?

— Diyanet İşleri Reisi'nin, işçi kongrelerini açısı bir devrimdir, dedim.

Sonra reis sözü bağladı:

— Türk evlâdi kanaatkârdır! Türk evlâdi mümîcî ve efendidir! Türk evlâdi cahgandır! Türk evlâdi dinine bağlı, içine sadık! Türk evlâdi, Hükümetine, İyerenine ve Sendika Başkanına karşı saygılıdır! Elde ettiği haklardan ötürü memnun ve müteşekkirdir!

★

Vaktiyle, Bay Halil TUNÇ'un söylediği bazı sözler aklımı geldi. Şöyledi diyordu:

— İthalatı, ihracatı devletlesdireceğiz! Toprak Reformunu şıkkartacağız! Tarım İşçisini örgütleyip, insanca yaşama düzeyine kavuşturacağız! İsatilik Sigortasını şıkkartacağız! İsg Bankasını kurduracağız! Sigorta Hastanelerindeki düzensizliği, ilaç spekülatyonunu önleyeceğiz! Evsiz işçi kalmaması için, kooperatifleri kontrolümüz altına alacağız! Asgari Geçim İndirimi Kanunu şıkkartacağız! Vergi reformunu gerçekleştireceğiz! Ulusal gelir bölüşümünü, eşitlik çizgisine ullaştıracagız!...

★

Sonra, bir deleginin, kongrede, Bay Halil TUNÇ'a sorduğu ilginç soruya aklım takıldı. Soru guydu:

— Sayın Genel Sekreterimiz, TÜRK-İŞ, ne iş yapıyor?

—!

— Benim mesleğim dokumacılık. TÜRK-İŞ'in mesleği ne?

Dağıtım Çarşamba günü başlıyor

Geçen sayımızda tamamlanan üçüncü cildimiz için nefis cilt kapakları hazırlanmıştır. Ayrıca, ANT'de dilzenni olarak izleyememiz yada koleksiyon yapamamız olan okurlarımız için de mahdut miktarlarda cilt yaptırılmıştır.

Okurlarımız ya bizzat ANT idarehanesine gelerek yada «ANT Dergisi - P.K. 934 - Sirkeci - İSTANBUL» adresine mektupla başvurarak cilt kapaklarını 15, ciltleri ise 50 liranın alabilirler. Ancak posta ile müracaatta bulunan okurlarımız posta ve ambalaj masraflarını karşılamak üzere her cilt kapığı için 3, her cilt için 5 Lira'lık posta yulunu müracaatlarıyla birlikte göndermeleri mandur. Talep strasına göre cilt kapakları 15 Lira, ciltler ise 50 Lira ödemesi olarak istek sahibi okurlarımızın adreslerine gönderi-

lecektir.

Ayrıca, elimizde çok az sayıda birinci ve ikinci cilt kapığı ile birinci ve ikinci cilt de bulunmaktadır. Okurlarımız dilekleri takdirde aynı şartlarla bu ciltleri ve kapakları da temin edebilirler.

Sadece üçüncü cilde mahsus olmak üzere okurlarımıza bir kolaylık daha sağlanmıştır. 53. sayidan 78. sayıya kadar elliñde üçüncü cildin bütün sayıları temiz olarak bulunan okurlarımız, bunları idarehanemize getirdikleri takdirde 20 Lira fark ödemek suretiyle derhal ANT'in üçüncü cildine sahip olabileceklerdir. Ancak, diğer ciltlerde değiştirmeye yapılmaktadır.

Cilt kapaklarının ve ciltlerin dağıtmına çarşıma gününden itibaren başlanacaktır.

Sosyalistlere Çağrı

Partimiz Eskişehir İl Başkanlığı 1960 seçim çalışmalarıyla yürütebilmek amacıyla bir JEEP almaya karar vermiş ve bunun için bağış kampanyası açmıştır.

Bütün köyleri taramak, köylülerin partideki seçimlerini buna şahit olmak için yurteve kardeşlerimizi, özellikle ESKİSEHIRLİLERE'yi görevde çağırıyor, bağışlarımı bekliyoruz.

1-TİP İl Başkanlığı Eskişehir

2-Ziraat Bankası Eskişehir Şubesi hesap no : 29850
Türkiye İşçi Partisi
İl Başkanlığı
Eskişehir

Ant Der : 484

— TÜRK-İŞ düşünen bir beynidir, düşünlür!

— Ne düşünlür?

(Oradan bir delege atılık),

— Gelecek seçimini nasıl kazanacağım!

.....!

Ve ben şöyle bir sonuca vardım: TÜRK-İŞ, seçim kazanmak için düşünlüyor, düşünlmek için de seçim kazanıyor...

★

Bay Genel Sekreter, daha da işi giderek, diğer bir açıklamasında, basına söyle sesleniyordu:

— Batık aniamda sosyalizme evet! Fakat, hemen İtalye ediyim ki, Fransa, İtalya gibi ülkelerde, sağlıktılardan istemek istemek, ilimli sosyalizmi devjhore etmektedirler. Bir Ulusun sorunları, sokakta gözlemlenmesi! Siz hic TÜRK-İŞ'in sokaka gitliğim gördünüz mü?

— Elbaki görmedik!

★

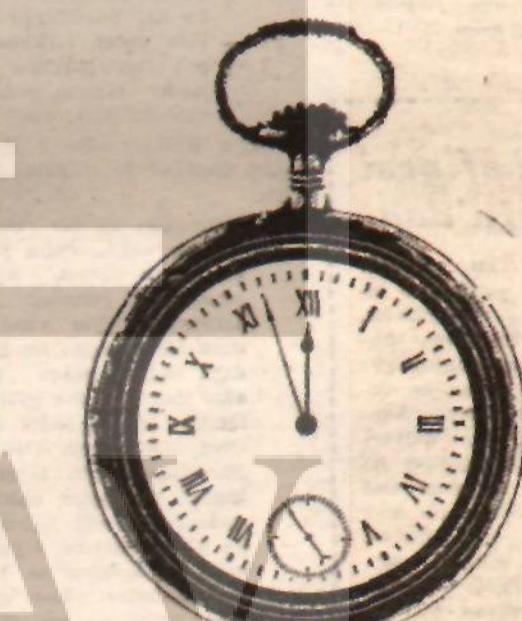
Sonra teokratik sendikacılığın kurulmasında önemli rolü olan Bay Demirsoy, Türk emekçisine söyle sesleniyordu:

— Ulusal gelirlerin, yeterince payınızı alırsınız! Halimse şükredin! Ya, köylüler, tarım işçileri gibi olsanız, ne yapacağınız! Toplu Sözleşmelerle elde ettiklerinizin bir katı, genel fiyat ayarlamaları ile eriyip gidiyoruz. Ellinizde para olmasa, fiyatlarla ayak uydurabilir misiniz? Hem sonra haklarına sahip olmak, fiyatlar artmasına engel olun! Her işi, bizden noi bekliyorsunuz?

★

Yine Demirsoy'un, fini beyanatı, kulaklarımıza söyle çiatalması:

— Türk Ulusu, Türk İşçisi, Süleyman Demirel gibi bir Başbakana sahip olduğu için gurur duyuyor!

Beklâm, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLÂM VE TANITMA FAALİYETLERİNZİ
yurt içinde ve dışında

EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÖRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalanimiz

BASIN İLAN KURUMU

Çağaloğlu, Türkocagi Cad. no: 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Pahalı Gösteriş!

ler, hekimler, ve benzeri bürokrat sınıfı, bu politikayı çeken işçilerin yanında ve onlarla birlikte ve sosyal politikanın bilincî bir uygulayıcıları durumuna getirilmelidir. Kurum yöneticileri emekçiler olmadıkları sürece :

— Kurumun milyarı bulan maddi varlığı çarçur edilir.

— İşçiler, hastahane ve dispanser beklerken paralar, mütaahhitlere ev aracılığıyla milyonlar kazandırırsa gayri menkulere (han, apartman v.s.) kaydırır.

— İşçiler, bir takım firmaların milyonlar kazanmasa esasına göre alır, satır, beğlantular konusunda olur.

— Özel sektörün iktidar kanadında paşazanmaya hazırlananlar Kurum fonlarını göz dikkate ve onları ucuz fiyatla kapatmakta devam ederler.

— Özel sektör, iktidara uygun görülen miktar, bile asbalar ve dolaylı olarak ucuz kredilerin kendisine kaydırılması ve sağbek hizmetlerinin ve öteki sosyal hizmetlerin ihmale ugrayışmasını sağlar.

— İşçi meselesi, sırlıncemede bırakılan haksız konular gibi pahalıya mal edilmekte devam olunur.

— Genel Kurul, İbra yetkisi olmayan, yönetim sırasındaki aksaklıkları denetçi raporlarını bilesen öğrenme delegeleri olmaktan uzak, sadece konuşan ve istekler kulak arkası edilen kişiler durumunda bırakılır. v.s. v.s.

Sosyal Sigortalardan sıkayetteç olanlar, önce günleri kurum ve örgütlerden tasfiye etmelidir:

1 — Emekçilerin devlet yönetimine ağırlıklarını koymalarını savunandara saldıranlar,

2 — Partiler üstü politika safsatası, lie kitleleri aldıran ve uyutanlar,

3 — Bugünkü temelinden bozuk düzen içinde yüzeyselde aksaklıklar rica yoluyla çözülmeyeceğini savunanlar.

Kurumun son 23 yıllık tutansıklarını inceleyenler tereddütüsüz şu kanya varır :

Sigorta Genel Kurulunda yapılan konuşmalar, havanda su dövmek türünden gösteriler, hem de pahalı gösterilerdir.

Kemal SÜLKER

Ismail CÖL

BASIN DIYOR Kİ

ÜMMETÇİLER KUR'ANI DA TAHRİF EDİYORLAR...

MEHMET Okur isminde bir okuyucumuzdan geçen hafta şu mektubu aldı:

«Bayan Süle Yüksel Şenler'in gazetamı zevkle okurum. Geçenlerde 27 Mayıs 1968 günü, herhaade 27 Mayıs devrimi ile ilgili önemli İslami bilgiler sunmacakta umuduyla Duyuşlar'a göz attım. Yazının başlığı da...»

Kur'an-ı Kerim'de Sağcılardan Mukayese

Hayretler içinde kaldım ve hayretler içinde yazımı bitirdim. Zira, ancak Fransız Devriminden sonra politika, edebiyatına giren sağcı, soicunun Kur'an-ı Kerim'de yeri olmasının gerekti. Fakat Bayan Süle Yüksel Şenler, evlere genlik, Kur'an-ı Kerim'i tahrife, değiştirmeye kalkıgacak kadar boyundan bıyük işlere giripmişti. Konu edindiği Süre, EL VAAKIA Süresi'ydı. Bu 96 ayette ilk surede Ta'riya iman edenlerin entieriyle, Tanrıya iman edenler ve onların muhalifleri kastedilerek Cenabî Kibritiya'nın buyrukları dile getirilmiştir. Henüz sağ - sol kavgası Türkiye'de ön plâna geçmediği yıllarda Bıyük İslam Saâri Mehmet Akif'in muhterem Damadı, bıyük İslam bilgisi ve Arap diline hakkıyla vâkıf bulunduğu ödüllü Arap Alemince kabul edilen rahmetli Ömer Rıza Dogru'yun yaptığı Terâcüme ve Tefsire baktı. Sonra, yine Arapçayı ve İslâm dinini en iyi bilen Sarkiyyatçılarından pek sayın Abdülbaki Gölpinarlı'nın terâcüme ve tefsirini okudum. Anladım ki, Bayan Şenler, Kur'an-ı Kerim'i kendi maksadına klet etmek cür'etini gösteriyor. İşte ispatı:

Polis hafifesi McKafli'dan!

Devletin en yüksek kim ve sen yuvalarını ılgı etmek zorbahktır. Öğretim üyelerini, memurları, müstahdetleri kapı dışarı etmek ne demek? Üniversiteyi boykot ediyorlarsa, üniversitede, hattâ gecekeri ne işleri var? Buraları oteli mi, han mı, hamam mı? Hem bu ısgal komitelerinin yüzde sekseni öğrenci degildir; bunda sýeraita gahşan bir teşkilatın parçası var. Maksat bir ihtiial denemesidir!

KADIRCAN KAPLI
(Terçüman - 26.6.1968)

Sıkma baş Süle ve fettan Lollo !

Cazibedan fitnenin garkına kapılmış maneviyatın mahrum su zavalı genliğin derdine, tecrübe, bilgisi ve en mühimini yaşı bağı ile devâ olması beklenen eli kalemlî bir bıyük baba, yaşına başına bakmadan, çiplaklııyla nam yapmış bir gâvur kadını (Gina Lollobrigida) karşısında ağzını sapırdıratıp, bu binbir kişiin kadınına, ali balâ tariflerle sütununda yer vererek, genliği bütün bütün ahlâksızlaşmaya teşvik ediyor. Bu halo göre, elbette Süle Yüksel de, onun arzu ettiği İslami kıyaletli kız ve hanımlar da, Tepedelenlioğlu'nun nazârunda birer sunmacıdırlar.

SÜLE YÜKSEL ŞENLER
(Bugün - 26.6.1968)

BAYAN SÜLE YÜKSEL ŞENLER'e göre EL VAAKIA SÜRESİ'nden ilk Ayetler:

«Kıyamet keptağı zaman -bîc bir nefس onun vukuunda (Allâha karşı artık) yalnızca değildir. O, (kimini) algalıta, (kimin) yükselticidir. - O zaman yer bir sarsıntı ile sarsılmıştır, - dağlar didik didik parçalanmıştır, - derken (hepsi de) dağılmış, toz haline gelmiştir. Siz de (kıyametde) bu sınıf olmuşsunuzdur. - Sağcılar (a gelince:) O sağcılar ne (mutlu) durlar! -

. - Solcular (a gelince:) O solcular ne (bedbaht) durlar! -

- Hayır yarışlarında tâ öne geçip kazananlar (a gelince:) onlar (orda da) öncüdürler. -

- İste onlar (Allâha) en çok yaklaştırılmış olurlardır. Hâym cennetinde (dirler). v.s.

Aynı bölümün Ömer Rıza'ya göre terâcüme ve tefsirine bakın:

Vukuunda hiç bir yalan olmayan vaka, vuku buluncas (onun vuku, kimini) algalıacak, (kimini) yükselticektir. Yer yüzü şiddetli bir sarsıntı ile sarsıldığından, dağlar parga parça olup dağılmış toz gibi uzandığı zaman gizler de üç sınıf olacaksunuz. (Biri) uğur sahibleridir. Uğur Sahipleri ne kadar bahtiyardırlar! (Diğer) ugursuzluğa uğrayanlardır. Ugursuzluğa uğrayanlar ne kadar bedbahtırlar. İlerî gelenlerse (herkesi) geçenlerdir, (Allâha) yakını olanlar, onlardır. (Onlar) simet cennetlerindendir.

Aynı bölümün Abdülbaki Gölpinarlı terâcüme ve tefsiri de şöyledir:

Anzîn kopacak kıyanet

kopuncas, kopacağına dair söylemen sözlerde yalan yok, halkı alçaltır, yüceltir. Yer yüzü şiddetli bir sarsıntı ile sarsılıncaya ve dağlar param parağınca, dağlımsız zerrelerle, toz haline gelince artık üç bîclik olursunuz siz. Sağ taraf ehli, ama ne de sağ taraf ehli. Ve sol taraf ehli, anıma ne de sol taraf ehli ve bir de iieri geçenler ki, herkesi geçmişlerdir. Onlardır mabudularına yaklaşırınlar nâm cennetlerinde öncekilerin bir çogu, sonra gelenlerdense az onlardır...

Bu üç çeviride de görüldüğü gibi sadece Bayan Şenler, sağ taraf ehline Sağcılık yakıştırır ve Kur'an'da olmayan bir geyi kendi dînî ve dînîsal inançlarına uygun şekilde bozuyor, en çok saygı gösterilmemiş gerekten Tanrı Buyruğunu, gâtanın buyruğuna göre değiştirmeye yelteniyor.

Hani, ıgkinin haram olduğu ve ıgkinin, hele garabın gânah olduğu konusu var ya.. Bayan Süle Şenler, Tanrı Buyruğu'ndaki «Şaraps» kelimesini da görmezlikten geliyor ve bizi aldatmaya çalışıyor. Zira yine aynı EL VAAKIA süresinde, çevirilerini aldığımız bölümün arkasından gelen ayetlerin terâcümesi Ömer Rıza'ya göre şöyledir:

Bunlar üçlerden bîcik, sonrakilerden az bir cemâatler (Bunlar) altına

Gençlik Reform değil, Devrim istiyor.
(Ant - 25 Haziran 1968)

Bugün, 27.6.1968

YAZISIZ

örülmiş, işlenmiş tahtalar üzerinde karşı karşıya yaslanıyor... Etraflarında yaşlılar hic değişmeyen civânlar, bir kaynakta akan pâk bir şarap ile doin testiler, brikler, bardaklar dolaştırırlar. (Onların o şaraptan) başları ağrıyacak, vücutları bitip düşmeyecek.

Aynı bölümün Abdülbaki Gölpinarlı çevirisi:

Nâm cennetlerinde öncekilerin bir çogu, sonra gelenlerden az onlardan. Altınlara, mîcevherlerle bezemmiş tahtalar oturular, onlara yaslanırlar, birbirlerine karsı ihtiyarlamayan delikanlı hizmetçiler dolu etraflarında, kaynağından doldurulmuş şaraplarla dolu tasları ve briklerle ve kadehlerle. O şaraptan başları ağrıyacak ve sarhos da olmasalar...

İste bu bölümün Bayan Süle Yüksel Şenler bakınız (şarapsız) hâle nasıl getiriyor ve Kur'an-ı azimîşsan'ı nâm kondu dünyevi ihtiâsalarına flet etmeye koymuyor. İşte onun

nâkettiği EL VAAKIA süresinin devamı:

Bir çogu evvelki (ümmet)lerden - biraz (i) da sonrakilerendir. Otarı çevrelerle örülmiş tahtalar üzerinde dirler, - üstlerinde karşı karşıya yaslanan (bahtiyar)lar olarak. - Ebedî (Tâze)lige mazhar edilmiş evladlar (hizmet için) etraflarında dolanırlar, emâns (kaynağın) dan (dolu) bîcik kabârlar, briklerle ve kadehlerle. - Ki bundan başırasına ugribulamayacakları gibi akılları da giderilmez.

Kur'an-ı Kerim'in Arapçasına bakınlar kolaylıkla şarapsızlığı okurlar. Kaldı ki, zindî İmam Hatip Okullarında da bolbol Arapça öğrenenler de var. Lâtfen baksınlar, Kur'an-ı Kerim'de Şarap kelimesi de olugu halde Bayan Şenler sağdakileri, bir anda sağcılar yaptığı gibi Sarabı da nasu ortadan kaldırılmıştır.

Politikayı dine ve dini politikaya flet etmesinler, ayptır, ve de günahı kebâirdendir. Nuzubillah çarpılırular...»

Simdi de Kızılay'ın adına taktılar

Kızıl Çin'i, kızıl Rusya'yı, kızıl bayrak'ı sevmemişim gibi, Kızılay'ın da kendisini çok sevdiğim halde, ismini sevmiyorum. Bundan dolayı «Kızılay» a, «Kırmızı Ays» diyorum. Türkcede kırmızı renk yardım: kırmızı ifratlar için kullanılan bir kelime dir. Biz «Kızılay» münhasıran komünistler için kullanırız. Temenol edelim ki, bir gün «Kızılay»ın adı herkesçe sevilen «Kırmızı Ays» a çevrilsin! Bu sureti «Kızılay»ın kendisi gibi adı sevinil olsun!

TEKİN ERER
(S. Havâdis - 26.6.1968)